

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta tělesné výchovy a sportu

Diplomová práce

Struktura herního výkonu – trendy vybraných ukazatelů
individuálního a týmového herního výkonu ve specifickém
zaměření (rychlý protiútok)

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Mario Buzek, CSc.

Zpracoval:

Petr Havlíček

Praha 2008

Prohlašuji, že diplomovou práci jsem vypracoval samostatně a uvedl v ní veškeré zdroje,
které jsem v práci použil.

V Praze 28.8.2008

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Havlík', written over a dotted line.

podpis

Chtěl bych poděkovat svému vedoucímu diplomové práce PhDr. Mario Buzkovi, CSc. za odborné vedení práce, za praktické rady, cenné připomínky a za možnost využít jeho zkušenosti v této problematice.

Abstrakt

Název práce:

Struktura herního výkonu – trendy vybraných ukazatelů individuálního a týmového herního výkonu ve specifickém zaměření (rychlý protiútok)

The structure of the game performance – trends of the chosen indicators of individual and team game performance in the specific sight (fast break)

Cíle práce:

Analyzovat herní systém realizovaný formou rychlého protiútku na úrovni elitní fotbalové výkonnosti.

Metoda:

Výzkum byl proveden metodou nepřímého pozorování videozáznamů přímých přenosů, které vysílala Česká televize z MS 2006. Analyzováno bylo pět vybraných mužstev. Každé mužstvo bylo sledováno minimálně ve třech utkáních.. K výzkumu byla použita kvantitativní a kvalitativní analýza.

Výsledky:

Do výsledkové části jsem zařadil vždy výsledky kvantitativní analýzy a kvalitativní analýzy sledovaného mužstva, grafické nákresy všech úspěšných rychlých protiútoků jsem uvedl do příloh. Získané výsledky byly použity při hledání vývojových trendů v herním systému rychlého protiútku na úrovni elitní fotbalové výkonnosti a také jako podklady pro tréninkový proces.

Klíčová slova:

Fotbal, rychlý protiútok, herní činnosti, herní kombinace, kvantitativní analýza, kvalitativní analýza.

Obsah

1. Úvod	1
2. Teoretická část	2
2.1. Definice základních pojmů	2
2.1.1. Složky sportovního tréninku	2
2.1.2. Sportovní výkon	3
2.1.3. Herní výkon	4
2.1.4. Individuální a týmový herní výkon	5
2.2. Rozbor děje utkání	9
2.2.1. Fáze hry	9
2.2.2. Obsah hry	11
2.2.3. Herní systémy	11
2.2.4. Herní kombinace	16
2.2.5. Herní činnost jednotlivce	17
2.2.6. Standartní situace	18
2.3. Kvantitativní a kvalitativní analýza	19
3. Výzkumná část	21
3.1. Cíl a úkoly práce	21
3.1.1. Úkoly	21
3.1.2. Hypotézy	22
3.2. Metody ve výzkumu	23
3.3. Kategoriální systém	25
3.3.1. Kvantitativní kategorie	25
3.3.2. Kvalitativní kategorie	29
4. Výsledková část	33

4.1. Výsledky – Česká republika	33
4.2. Výsledky - Itálie	42
4.3. Výsledky - Ghana	51
4.4. Výsledky - Francie	60
4.5. Výsledky - Portugalsko	69
5. Závěrečná část.....	78
5.1. Diskuse	78
5.2. Doporučení do praxe.....	82
6. Seznam použité literatury a zdrojů.....	99
Přílohy: č.1. Grafická značení	100
č.2. Grafické nákresy všech úspěšných rychlých protiútoků.....	101

1. Úvod

Fotbal je v dnešní době v podstatě nejrozšířenější sportovní hrou na světě. Kopané se věnuje obrovská masa lidí všech věkových kategorií na amatérské, výkonostní či vrcholové úrovni. Jen v České republice je registrováno více 3956 fotbalových klubů a více než 618 000 hráčů. V současné době dochází také ještě k dynamickému rozvoji futsalu a ženského fotbalu.

Fotbal, tak jako všechny sporty se neustále rozvíjí. Zvyšuje se objem, intenzita a složitost zatížení hráčů, hráči jsou pod vyšším psychologickým tlakem. Fotbal klade velké nároky na procesy vnímání, tvůrčího myšlení, orientaci ve složitých situacích a na rozhodování. Řešení náročných úkolů je kromě rozvoje duševních schopností závislé i na šíři vědomostí a zkušeností. Úspěšnost taktického myšlení vyžaduje systematické zdokonalování procesů od výběrového vnímání a hodnocení herních situací až k volbě optimálního řešení.

Zadáním mé diplomové práce bylo analyzovat útočný herní systém rychlého protiútku ve vybraných utkáních na MS 2006. Jelikož tento herní systém začíná opětovně po několika letech nabývat na významu a stává se rozhodující zbraní současného pojetí fotbalu, což uvádí i většina fotbalových odborníků, doufám, že se závěry mé práce budou moci využít v trenérské praxi a stanou se přínosnými.

Osmnácté MS 2006 v Německu bylo obrovskou událostí pro celý sportovní a také společenský svět. Byl to šampionát s úžasnou atmosférou, vyprodanými stadiony, perfektní organizací a v neposlední řadě také přehlídkou nejlepších hráčů světa.

2. Teoretická část

Jelikož se v mé práci zabývám analýzou rychlého protiútoky na MS 2006 v kopané, považuji za vhodné zmínit tyto základní pojmy sportovního tréninku.

2.1. Definice základních pojmů

2.1.1 Složky sportovního tréninku

Podle Choutky a Dovalila (1987) se úkoly sportovního tréninku dělí do jednotlivých druhů složek. Členění je pouze teoretické, protože v praxi se jednotlivé složky vždy prolínají. Největší důraz je kladen na složku, která je v daném okamžiku rozhodujícím předmětem zdokonalování. Choutka a Dovalil (1987) člení úkoly tréninku takto:

a) kondiční příprava - jedná se o rozvoj pohybových schopností a o rozvoj všestranného pohybového základu.

b) technická příprava - rozvoj koordinačních schopností jako základu účinné techniky, osvojování sportovních dovedností a jejich stabilizace, zdokonalování sportovních dovedností v podmínkách soutěžních situací.

c) taktická příprava - zde se jedná především o rozvoj tvůrčích schopností a rozvoj taktického myšlení.

d) psychologická příprava - rozvoj výkonové motivace, formování charakteru a sociální role sportovce.

2.1.2 Sportovní výkon

Choutka a Dovalil (1991) charakterizují **sportovní výkon** jako aktuální projev specializovaných schopností sportovce (výsledek adaptace) v uvědomělé činnosti zaměřené na řešení pohybového úkolu, který je vymezen pravidly daného sportovního odvětví.

Podle zmiňovaných autorů je sportovní výkon výsledným projevem výkonnostního rozvoje sportovce, a proto jsou v něm obsaženy jak vrozené dispozice, vlivy přírodního a sociálního prostředí, nakonec i vliv tréninkového procesu.

Vrozené dispozice mívají povahu vloh, nadání či talentu. Některé z dispozic se prostřednictvím pohybové činnosti aktivizují a rozvíjejí v jejich nejvyšší kvalitě označovanou jako talent (optimální soubor předpokladů hráče pro danou činnost).

Vlivy přírodního a sociálního prostředí podmiňují vývoj jedince a jeho vrozených dispozic. Z těchto vlivů mají značný význam materiální podmínky a časové činnosti, které určují rozsah a kvalitu pohybového rozvoje jedince.

Vliv tréninkového procesu je rovněž stěžejní a představuje dlouhodobé a cílevědomé působení tréninkového a soutěžního zatížení rozčleněného do příslušných etap.

Všechny tyto uvedené vlivy tvoří jednotu, vzájemně se podmiňují a doplňují. Proto není možné stanovit jednotlivým faktorům jejich přesný podíl na výsledném výkonu. Ukazuje se však, že pro dosažení sportovních výkonů vrcholové úrovně je podíl vrozených dispozic nezastupitelný. Na sportovní výkon se pohlíží jako na proces, jehož výsledkem je komplexní pohybové jednání, ve kterém se hráč projevuje jako aktivní subjekt realizující své cíle.

Choutka a Dovalil dále uvádějí, že sportovní výkon je determinován určitým souborem faktorů, které jsou svým způsobem uspořádány, jsou k sobě v určitých vztazích a ve svém souhrnu se projevují v úrovni výkonu. Faktorem v tomto případě

rozumíme každý projev funkce, vlastnosti a schopnosti, dále stavy, děje apod., které jsou podmínkou realizace výkonu, působí jako rozhodující činitelé a mají pro sportovní výkon podstatný význam.

Struktura sportovního výkonu vždy charakterizuje výkon jako celek, v jehož rámci na sobě všechny faktory vzájemně závisí, vzájemně na sebe působí, podmiňují se a také se vzájemně kompenzují. Rozbor struktury slouží v praxi jako orientační model ukazující vztah jednotlivých částí obsahu sportovního výkonu, popř. konkretizující i míru rozvoje jednotlivých schopností pomocí příslušných parametrů. Strukturu tak lze chápat jako určitý model, jehož parametry srovnané s parametry určitého jednotlivce mohou poskytnout cenné informace o výkonnostních předpokladech tohoto sportovce.

2.1.3 Herní výkon

Podle Táborského (1986) je **herní výkon** v kolektivních hrách chápán jako realizovaná individuální a skupinová činnost hráčů v ději utkání, charakterizovaná mírou splnění úkolů. Ve sportovních hrách je herní výkon dělen na herní výkon družstva nebo-li týmový herní výkon a individuální herní výkon.

Podle Votíka (2001) je výkon hráče i týmu dán určitým souborem faktorů, které jej podmiňují. Rozděluje tyto faktory do dvou skupin, a to na dispoziční a situační.

Dispoziční faktory jsou podmíněny předpoklady každého hráče k hernímu výkonu, kterými rozumíme úroveň jeho pohybových schopností a herních dovedností, kvalitu řídicí činnosti CNS, psychických procesů a osobnostní i somatické charakteristiky.

Situační faktory jsou dány vnějšími podmínkami, ve kterých probíhá herní výkon, jejich složitostí a proměnlivostí.

Tyto dvě skupiny představují velké množství různých faktorů, které se mohou navzájem ovlivňovat, doplňovat i do určité míry zastupovat a tak se různou měrou podílet na konečném herním výkonu.

Ve fotbale rozlišujeme dva základní druhy herního výkonu: **Individuální herní výkon a týmový herní výkon**

2.1.4 Individuální a týmový herní výkon

Individuální herní výkon

Podle Navary a Buzka (1986) herní výkon hráče je zvláštním druhem určitého výkonu v průběhu utkání. Projevuje se schopností individuálně i kolektivně řešit herní situace za využití kondičních, technických, taktických a psychických předpokladů hráče.

Podle Dobrého (1988) závisí úroveň individuálního herního výkonu na velkém množství **vnitřních a vnějších faktorů**. Jednak charakterizuje individuální herní výkon z obecného pohledu jako sumu herních dovedností, realizovaných hráčem v utkání. Individuální herní výkon vyjadřuje vývojový stupeň způsobilosti hráče participovat na **týmovém herním výkonu**.

Dále pak konkrétně o vnitřních a vnějších faktorech:

Podle Dobrého a Semiginovského (1988) bioenergetické (funkce vnitřních orgánů a metabolické procesy), biomechanické (funkce a úroveň hybného systému, motorické provedení herních činností jednotlivce) a psychické determinanty (činnost CNS a psychické procesy – volní, emoční, motivační) představují subjektivní předpoklady individuálního herního výkonu složeného z množiny herních dovedností. Umožňují hráči rozvíjet způsobilost podílet se na **týmovém herním výkonu**. Individuálně odlišné výkonové předpoklady i individuálně odlišný stupeň vývoje

participace způsobují, že hráči realizují objektivně stejné požadavky s rozdílnou kvalitou.

Kromě výše uvedených vnitřních determinantů existují také vnější. Mezi ně patří především soubor požadavků na herní výkon hráče a také rušivé vlivy deformačních faktorů výkonu, které na hráče působí jak před začátkem, tak i v průběhu utkání.

Jako soubor požadavků na herní výkon jsou chápány kvantitativní a kvalitativní úlohy formulované před zahájením utkání, včetně podmínek jejich splnění. Očekávaný nebo žádoucí výsledek se stává hlavním požadavkem, který se klade na jednotlivé hráče. Mezi rušivé vlivy patří např. vlivy sociální (ze strany trenéra, spoluhráčů, soupeře, diváků), vlivy klimatické (teplota, vlhkost, vítr atd.) a vlivy prostředí, ve kterém je utkání hráno (ztížená orientace v novém prostředí apod.). Tyto rušivé vlivy deformačních faktorů mohou snížit až znehodnotit výkon hráče. Odolnost proti nim je chápána jako způsobilost hráče vykonávat danou činnost v podmínkách působení deformačních faktorů, pokud možno bez výrazného snížení efektivnosti této činnosti. Jejich negativní vliv je patrný především u funkcí hybného systému, kde vedou k částečné nebo úplné diskoordinaci, zejména u pohybů s vysokými nároky na přesnost provedení.

Týmový herní výkon

Podle Votíka (2001) je sice podmíněn individuálními herními výkony všech členů mužstva, ale není jejich pouhým souhrnem. Jednotlivé individuální herní výkony se navzájem doplňují, kompenzují a podléhají také vzájemnému regulačnímu působení. Týmový herní výkon má sociálně - psychologický rozměr, kdy finální výkon je závislý na dynamice vztahů, sociální soudržnosti, úrovni komunikace a motivace hráčů. Další určujícím činitelem týmového herního výkonu je míra spolupráce a kvality součinnosti hráčů při realizaci herních činností, což v praxi znamená časoprostorově sladit svoji vlastní činnost s činností spoluhráčů a být schopen se co nejvíce podílet na dosažení společného cíle - vítězství v utkání.

Dobry a Semiginovský (1988) říkají, že týmový herní výkon je založen na individuálních herních výkonech, které podléhají vzájemnému regulačnímu působení. Jednotlivci ovlivňují hru družstva a družstvo působí na jednotlivce.

Týmový herní výkon také závisí na řadě faktorech, na které působíme při rozvoji a kultivaci herního výkonu v tréninkovém procesu i v utkání. Tyto determinanty dělíme dle Dobrého a Semiginovského (1988) na sociálně-psychologické a činnostní.

Sociálně psychologické determinanty týmového herního výkonu

Tzv. interakční přístup, který se zajímá jak o hráče, tak trenéra i o síly, jež týmový výkon ovlivňují zdůrazňuje pojem týmová dynamika. Ten v sobě zahrnuje neustálý vnitřní vývoj družstva, proměny vztahů, postojů a motivací, neodvratné frustrace a uspokojení, větší či menší konflikty. V týmové dynamice je důležitá sociální koheze. Mnoho výzkumů bylo věnováno problému vztahu sociální koheze a výkonu družstva. Obecně platí, že dobrá soudržnost uvnitř týmu je determinantou kvalitních týmových výkonů. Dochází ale k výjimkám, zejména v případě vysoké důležitosti utkání mohou hráči, kteří se mimo hřiště nesnáší, podat vysoce kolektivní výkon. Tento jev se nazývá efekt kompetice (Dobry, Semiginovský 1988).

Činnostní determinanty týmového herního výkonu

Činnostní koheze a činnostní participace jsou dvě determinanty, které způsobují, že týmový herní výkon nelze chápat jako pouhou sumu individuálních herních výkonů.

Činnostní koheze - zahrnuje soudržnost, spolupráci, souhru hráčů a soulad vztahů mezi hráči při činnosti v průběhu utkání. Působí na ni během utkání řada deformačních faktorů jako např. únava, vliv publika, rozhodčího, hluk, tlak soupeře a další.

Činnostní participace - je míra účasti hráčů na týmovém výkonu. Důležité je zjištění, že příčiny participačních projevů nemůžeme hledat jen v úrovni dovednosti jedinců (Dobry, Semiginovský 1988).

2.2. Rozbor děje utkání

Fotbal je hra, která představuje určitou formu sportovního boje. Hra probíhá podle určitých zákonitostí a pravidel. Má svojí pevnou strukturu. Úlohou hráče je na jedné straně získat míč a dopravit jej do soupeřovi branky, a na druhé straně zabránit soupeři, aby dosáhl branky. Jedno mužstvo útočí a druhé mužstvo brání. Tyto dvě části se neustále prolínají a nazýváme je fázemi hry.

2.2.1. Fáze hry

V každé týmové brankové hře, tedy i ve fotbalu, se střídají fáze hry - **útočná a obranná**. Mužstvo je v útočné fázi od okamžiku, kdy získalo míč pod kontrolu a naopak, v okamžiku definitivní ztráty kontroly nad míčem přechází do obranné fáze hry. Lze tedy rozlišit ještě tzv. **přechodové fáze** - přechod z obrany do útoku a přechod z útoku do obrany.

Jelikož se v mé diplomové práci zabývám především útokem (útočným herním systémem rychlého protiútoku) , zaměříme se nyní podrobněji na útočnou fázi hry.

Bokša (1989) považuje za jednu útočnou fázi takový úsek hry, kdy družstvo má po získání míče míč v držení, a to i v situacích, kdy je hra přerušena destruktivní činností soupeře nebo jeho zakázaným způsobem hry. Rozlišujeme útočnou fázi:

Nepřerušenu, kdy je útok veden plynule až do zakončení nebo definitivní ztráty kontroly nad míčem.

Přerušenu po destruktivním zásahu soupeře (tečování míče, vyražení míče brankářem apod.) nebo po zakázaném způsobu hry soupeře. V tomto případě útočná fáze pokračuje řešením standardní situace.

Při sledování vlivu destruktivních činností a zakázaného způsobu hry obránců na celý průběh útočné fáze, můžeme pozorovat dvě základní tendence:

- Snaha po plynulém vedení útoku až po jeho zakončení střelbou
- Snahu po vytvoření standardní situace v těsné blízkosti pokutového území

Lucchesi (2001) definuje útočnou fázi jako taktickou situaci, kdy má mužstvo míč v držení a je u něj jasně patrný záměr přiblížit se k soupeřově brance a zakončit útok. Stejný autor rozděluje každou útočnou fázi (akci) na čtyři základní podfáze:

1. **Hra okamžitě po získání míče** (Plays after gaining possession of the ball)
- zkonsolidování hry a okamžité rozmístění hráčů do nových pozic, které umožní okamžitý přechod do útoku.
2. **Výstavba hry** (build - up play)
- přibližování se k soupeřově brance, vedení útoku
3. **Finální fáze** (Final touches)
- snaha týmu o uvolnění hráče pro střelbu
4. **Střelba** (Shooting)
- střelba, zakončení útočné fáze

2.2.2 Obsah hry

Podle Navary a Buzka (1986) jsou obsahem hry ve fotbale herní systémy, herní kombinace, herní činnosti jednotlivce a standardní situace.

2.2.3. Herní systémy

Systémem hry družstva rozumíme podle Navary a Buzka (1986) organizaci činnosti všech hráčů družstva, organizaci jejich vztahů, které vyplývají z hráčských funkcí v průběhu utkání.

Systemy dělíme na útočné a obranné.

Útočné herní systémy

V souvislosti se zaměřením mé práce považuji za nezbytné zmínit se několika slovy o útočné a také i obranné fázi hry. Dělení útočných systémů:

3. systém postupného útoku
 - systém rychlého protiútoku
 - systém kombinovaného útoku

1. Útočný systém postupného útoku

Založen na kombinační hře většího počtu hráčů při zorganizované obraně soupeře. Soupeřova obrana je zorganizovaná, herní situace nedovoluje využít moment překvapení. Úspěšnost je podmíněna výběrem místa, časově a prostorově koordinovanou součinností, technickou a taktickou úrovní hráčů. Variabilnost hry je podmíněna střídáním rytmu hry, změnou těžiště hry, záměrnou součinností spojenou s výměnou hráčských funkcí (vědomé prolínání řad), hrou v blocích apod.

2. Útočný systém rychlého protiútoku

Systém rychlého protiútoku je založen na snaze co nejrychleji proniknout do obranného prostoru soupeře a zakončit útok střelbou. Využívá se v těch fázích utkání, kdy se soupeř ve vedení útoku dopustil určitých chyb, jeho obrana je otevřená a není v ideálním obranném postavení. Základem je rychlost, přímočarost, jednoduchost, využití momentu překvapení. Úspěšnost je podmíněna vhodnými typy hráčů schopných rychle se rozhodnout a rychle realizovat svoje rozhodnutí.

Buzek (1986) definuje 5 základních modelů rychlého protiútoku. Rychlý protiútok založený na :

1. individuální akci jednotlivce
2. dlouhých šikmých přihrávkách
3. rychlých kombinacích založených na přihrávce
4. dlouhé kolmé přihrávce
5. náhodném získání míče a okamžitým zakončení.

Holger Osieck (2006) uvádí, že rychlé řešení útočné fáze hry zahrnuje:

1. průnikové kombinační řešení jedním či dvěma dotyky skrze obranné řady,
2. rychlou kombinační hru po zemi založenou na rychlé orientaci, rychlém rozpoznání potencionálních příjemců míče,
3. rychlou spolupráci na přihrávkách, v nichž přebírající hráč nezpomaluje přímočaré řešení
4. kombinační řešení na skrytých, utajených přihrávkách,
5. výběr místa s dokonalým přehledem v herním prostoru, zahrnující tak spoluhráče s míčem, tak i možné příjemce míče,
6. rychlou činnost s míčem s nečekaným, rychlým přihráním,
7. zpracování míče do volného útočného prostoru.

3. Útočné systémy kombinovaného útoku

System kombinovaného útoku se dá charakterizovat jako spojení postupného útoku a rychlého protiútku. Jednotlivé útoky realizované družstvem v průběhu utkání nemají v celém svém průběhu jen charakter postupného útoku nebo rychlého protiútku, ale dochází k různým vazbám mezi těmito dvěma systémy. Tyto vazby se mohou v průběhu jedné útočné akce mezi sebou různě střídat a přecházet jedna v druhou.

Rozlišujeme dva základní typy kombinovaného útoku. Kombinovaný útok zahájený jako rychlý protiútok a končící jako postupný protiútok a kombinovaný útok zahájený jako postupný protiútok a končící jako rychlý protiútok.

Obranné herní systémy

V současném fotbalu se při organizaci obranné hry všichni hráči mužstva zapojují do obranné činnosti ihned po ztrátě míče. Základem úspěšné obranné hry je dobrá organizovanost obrany a cílevědomá součinnost všech hráčů kvalitně připravených po technické, taktické, kondiční i psychické stránce.

Obranné herní systémy dělíme na:

- systém zónové obrany
- systém osobní obrany
- systém kombinované obrany

1) Systém zónové obrany

Základní princip spočívá v obsazování předem stanoveného prostoru podle jednotlivých hráčských funkcí. Zónová obrana je založena na zodpovědnosti každého hráče za určitý prostor. Důležitá je kompaktnost jednání celého týmu, kterého dosáhneme vzájemným zajišťováním hráčů.

Autoři Buzek a Procházka (2003) uvádějí, že sílu a kvalitu zónové obrany určuje především koordinované herní úsilí všech hráčů s prostorově trvalým tlakem na soupeře s míčem, který je vytvářen:

- Organizovaným blokovým pohybem směrem k míči na zúženém herním prostoru do hloubky i do šířky, při dodržování principů vzájemného zajišťování, přebírání, přistupování, odstupování a zdvojování hráčů soupeře.
- Okamžitým napadáním soupeře s míčem a schopnost udržet kontakt s hráči soupeře kontrolující míč, nejen při zorganizované obraně (proti postupnému protiútoky), ale i při rychlé reorganizaci obrany (proti rychlému protiútoky)
- Pružnými a rychlými přechody z prostorového bránění do osobních soubojů (tlak na míč, zdvojování soupeře s míčem, konstruktivní odebírání míče) a obráceně. Jde o proměnlivost dynamického pohybu obranného bloku vzhledem k pohybu a útočné strategii soupeře.

2) Systém osobní obrany

Systém osobní obrany spočívá v tom, že každý hráč družstva osobně brání určitého hráče. Tento způsob hry se už téměř nevyskytuje. Využívá se částečně v systému kombinované obrany. Dále se může vyskytnout v určitých úsecích hry, především při standardních situacích.

Výhody tohoto systému jsou ve vytváření tlaku na všechny hráče soupeře. Nevýhody jsou špatná komunikace mezi hráči, prostupnost, otevřenost obrany a velká náročnost na kondici, větší pravděpodobnost faulů a tedy menší počet konstruktivně odebíraných míčů a riziko vzniku standardních situací ve prospěch soupeře.

3) Systém kombinované obrany

Tento obranný systém spojuje zásady systému osobní a systému zónové obrany. Základní varianty systému kombinované obrany jsou dány počtem osobně a zónově bránících hráčů. Vznik byl vyvolán nutností co nejefektivněji obsazovat nejlepší hráče soupeřova týmu a zabránit jim ve spolupráci se spoluhráči i v individuálním řešení herních situací (Votík, 2001). Tento systém zvyšuje tlak na soupeře a nutí ho k náročnějším činnostem a často k chybám. V agresivnějším pojetí zvyšuje úspěšnost obranné fáze.

2.2.4. Herní kombinace

Podle Votíka (2001) herní kombinace jako vědomou (záměrnou) spolupráci dvou a více hráčů sladěnou v prostoru a času, s jejíž pomocí hráči uskutečňují společný taktický úkol.

Rozlišujeme herní kombinace:

Útočné, založené na: - přihrávce

- výměně místa
- „přihraj a běž,,

Obranné, založené na: - vzájemném zajišťování

- přebírání hráčů
- zesíleném obsazování hráčů s míčem
- součinnosti při vystavení soupeře mimo hru

2.2.5 Herní činnosti jednotlivce

Podle Votíka (2001) jsou herní činnosti jednotlivce nacvičené komplexy pohybových úkolů (učení získané pohybové dovednosti). Každá herní činnost jednotlivce má technickou a taktickou stránku a jejich kvalita je také ovlivněna kondiční a psychickou připraveností (emoce, motivace, morálka, apod.). Rozlišujeme herní činnosti útočné a obranné.

Technická stránka herních činností jednotlivce je vnějším projevem fotbalisty, podmíněným biomechanickými zákonitostmi. Chápeme ji jako účelný způsob provedení herní činnosti nebo určitého řetězce herních činností realizovaných v závislosti na situačních a dispozičních faktorech, které podmiňují průběh herní situace (kvalita soupeře, technická vyspělost fotbalisty, klimatické podmínky atd.)

Taktická stránka herních činností jednotlivce je limitována úrovní psychických procesů (vnímání, hodnocení a rozhodování) a kvalitou technické stránky herních činností jednotlivce. Jedná se o výběr optimálního způsobu řešení herní situace v závislosti na podmínkách a průběhu hry. Důležitým činitelem, který významně ovlivňuje kvalitu taktického řešení, je úroveň technického vybavení hráče.

Útočné herní činnosti jednotlivce

výběr místa, přihrávání, zpracování míče, vedení míče, obcházení soupeře, střelba

Obranné herní činnosti jednotlivce

obsazování hráče s míčem, obsazování hráče bez míče, obsazování prostoru, odebrání míče

2.2.6. Standardní situace

Navara a Buzek (1986) charakterizují standardní situace jako situace, které bezprostředně navazují na každé opětovné zahájení hry. Liší se od herních situací v plynulé hře přesně vymezenými podmínkami, které jsou pro každý způsob znovuzahájení hry stálé, standardní. Rozlišujeme následující standardní situace: zahájení hry, míč rozhodčího, vhazování míče, kop od branky, přímý volný kop, nepřímý volný kop, kop z rohu, pokutový kop.

2.3. Kvantitativní a kvalitativní analýza

Podle Hendla (2005) musí být každé měření validní. To znamená, že se měří skutečně to, co se měřit má. Musí být také spolehlivé, tedy jestliže se bude měřit stejná věc, pak dokud se nezměníla, dostaneme stejný výsledek.

Analýza pohybu má dva póly:

- kvantitativní analýza - data získaná měřením
- kvalitativní analýza - systematické pozorování a posouzení kvality pohybových dovedností s následnou intervencí do edukačního procesu s cílem zlepšit pohybový výkon.

Kvantitativní analýza je založená na datech získaných různým měřením a pozorováním, které nás dovedou k ověřování platnosti různých teorií. Kvantitativní údaje se mohou týkat např. rychlosti pohybu, zrychlení, spotřeby kyslíku, koncentrace laktátu, délky vrhu nebo hodů, počítačové analýzy atd.. Některé údaje jsou snadno zjistitelné, jiné vyžadují složité laboratorní přístroje a početné štáby odborně vzdělaných pracovníků a pro praktika jsou jen obtížně přístupné (Dobry, 1999).

Na druhou stranu kvalitativní analýza je definována jako systematické pozorování a posouzení kvality pohybové činnosti s následnou intervencí do edukačního procesu s cílem zlepšit pohybový výkon. Podle Hendla (1997) síla kvalitativních dat spočívá v tom, že jsou přirozeně uspořádaná a popisují každodenní život (v našem případě fotbalový zápas). Vyznačuje se lokální zakotveností (v našem případě zaměření na útočnou fázi hry), přičemž kontext dění není od nich odštěňován. Mají být bohatá a holistická a popisovat podrobnost případu za delší časový interval, přitom se snažíme jít za Co a Kolik a blížit se k Proč a Jak.

Dále Hendl (2005) popisuje, že výhodou kvalitativního přístupu je získání hloubkového popisu případů. Nezůstáváme na jejich povrchu, provádíme podrobnou komparaci případů, sledujeme jejich vývoj a zkoumáme příslušné procesy. Poskytuje podrobné informace, proč se daný fenomén objevil. Velkým přínosem kvalitativní

metodologie jsou přístupy, pomocí nichž navrhujeme teorii nějakého sledovaného fenoménu.

Kvalitativní analýza obsahuje čtyři kroky:

- *přípravu*
- *pozorování*
- *hodnocení a diagnózu*
- *intervence*

Příprava - spočívá ve sběru poznatků a informací. Čím je tato fáze detailnější, tím se zvětšuje úspěšnost kvalitativní analýzy (kritická místa, tělesné, emoční, kognitivní charakteristiky cvičícího). Zdroji informací jsou zkušenosti, názory odborníků a vědecký výzkum.

Pozorování - je založeno na principech systematické observační strategie, sběru informací o kritických místech (založeno na vědomostech, využívání různých sensorických informací, soustředění na kritická místa, vhodností pozorovacího stanoviště, využívání videozáznamu).

Hodnocení a diagnóza - hodnocení by mělo identifikovat silné a slabé stránky a diagnóza by měla identifikovat příčiny nízkého výkonu a jejich oddělení od pozorování zjištěných slabých a silných stránek.

Intervence - zahrnuje poskytnutí zpětných informací a korekcí. Zdůrazňuje některé aspekty pohybové dovednosti.

3. Výzkumná část

3.1. Cíle a úkoly

Na základě zvoleného tématu a problému tak jak byl popsán výše, jsem si stanovil cíle této diplomové práce.

Cílem mé práce je na základě sledování vybraných mužstev a hráčů elitní výkonnosti vyhodnotit útočný herní systém rychlého protiútoků. Zaznamenat a následně vyhodnotit všechna potřebná kritéria, abych mohl nastínit jednotlivé modelové situace vedoucí k překonání obrany, která by mohla být využita v praxi. Ke sledování jsem si vybral pět týmů, z evropských celků to byly Česká republika, Itálie, Francie, Portugalsko a jeden africký tým Ghana.

3.1.1. Úkoly

Vzhledem k cílům této práce byly vytčeny následující úkoly:

- a) Vybavit se dostatečně teoretickými znalostmi k vypracování práce, zejména studiem odborné literatury a konzultacemi s odborníky.
- b) Shromáždit a nastudovat odbornou literaturu zabývající se danou problematikou pro získání dostatečného množství informací potřebných k vypracování práce.
- c) Vytvořit kategoriální systém pro pozorování vybraných jevů a herních situací.
- d) Zpracovat videozáznamy z mistrovství světa ve fotbale 2006 v Německu. Provést vlastní pozorování videozáznamu daných utkání a záznamů všech rychlých protiútoků a zaměřit se na sledování určených kategorií.
- e) Na základě výsledků sestavit cvičení pro další využití v praxi, která napomohou zkvalitnění útočné hry.

3.1.2. Hypotézy

1. Předpokládám, že nejpoužívanějším útočným herním systémem všech mužstev bude postupný útok.
2. Předpokládám, že alespoň 25 % ze všech rychlých protiútoků bude úspěšných.
3. Předpokládám, že nejčastější příčinou, respektive způsobem získání míče při založení rychlých protiútoků bude konstruktivní odebrání míče ze zformované obrany.
4. Předpokládám, že nejpoužívanějším způsobem vedení rychlých protiútoků bude systém založen na dlouhých kolmých přihrávkách vpřed do prostoru na nabíhajícího útočníka.
5. Předpokládám, že více jak 50 % rychlých protiútoků bude zakončeno ztrátou míče.
6. Předpokládám, že kvantitativní a kvalitativní analýza znaků rychlého protiútku vybraných týmů nám pomůžou k vytvoření modelových východisek pro trénink tohoto útočného herního systému.

3.2. Metody ve výzkumu

V úvodu bych uvedl, že tato práce vznikne na základě analýzy videozáznamů vybraných utkání mistrovství světa ve fotbale v Německu 2006.

Cílem první fáze mé diplomové práce bylo studium literatury, která se vztahovala k dané problematice a učinila tak teoretický podklad celé práce. Zaměřil jsem se na teoretický rozbor všech termínů, kterých bylo v mé práci použito (s ohledem na důležitost vysvětlení daného pojmu) a také na různé analýzy, které byly již prezentovány v diplomových pracích či odborných časopisech. Také jsem nastudoval některé metodické přístupy, které by mi zjednodušily postup práce, které jsem později ve své práci hodlal použít.

Dále jsem si stanovil cíle a úkoly práce, což se stalo podkladem pro vypracování kategoriálního systému, což znamená jaké herní situace budou v utkáních sledovány a jakým způsobem budou hodnoceny. Za tímto účelem byly vytvořeny odpovídající záznamové archy. V mé práci jsem použil jak kvalitativní (definovanou jako systematické pozorování a posouzení kvality pohybové dovednosti s následnou intervencí do edukačního procesu s cílem zlepšit pohybový výkon), tak kvantitativní analýzu, která je založena na datech získaných z různých měření.

Každý rychlý protiútok daného týmu bude zpracován na základě vypracovaného kategoriálního systému. Kategoriální systém pozorování využívá dostupné metody a techniky výzkumu. Jeho základem je vždy teoretická koncepce, v níž dominuje záměr autora (trenéra, učitele), co chce sledovat a zjistit a vytvoření seznamu evidencí, projevů či indikátorů příznačných pro sledovanou charakteristiku. Ty, které jsou stejného druhu, řadí k sobě, a tak tvoří kategorie (na základě zkušeností a odborných vědomostí trenéra, učitele) (Svoboda, 1992).. Díky tomuto procesu bude získáno potřebné množství dat i informací o všech rychlých protiútocích, které nám poslouží k vytvoření modelových situací k následnému převodu do tréninkové praxe. Všechny údaje budou následně zpracovány a porovnány pro potvrzení či vyvrácení hypotéz práce.

zp PŘESNĚ

Jelikož hodnotím rychlé protiútoky, ale také i situaci jím předcházející, rozhodl jsem se při pozorování postupovat tímto způsobem. Nejprve zhodnotit situaci těsně před každým ať už úspěšným či neúspěšným rychlým protiútokem (např. obranné postavení bránícího mužstva, zformování do obranného postavení, obsazování prostoru, presink, odebrání míče.)

NĚKDE JE DESKRIPTOR

Následně důkladně rozebrat navazující rychlý protiútok. Nejprve jeho četnost ve srovnání s ostatními druhy útočných herních systémů, dále z kvantitativních znaků (způsob získání míče, prostor zahájení rychlého protiútku, dobu trvání, způsob zakončení atd.). Z pohledu kvalitativního jsem například chtěl zjistit, co všechno ovlivňuje jednotlivé četnosti a také k jakým chybám při herních činnostech jednotlivce či herních kombinacích dochází a čím jsou způsobeny. Podrobněji a přehledněji mám kategoriální systém popsán v následující kapitole.

Ke zjišťování mnou vybraných kritérií jsem vybral metodu pozorování. To je definováno jako zvláštní druh selektivního, kontextuálního a kontrolovaného smyslového vnímání. Buzek (1986) uvádí, že pozorování je plánovité metodické sledování, založené na výběrovém a soustředěném vnímání jevů, které jsou z hlediska záměru pozorovatele důležité. Pozorování je metoda široce použitelná a jeho předmětem může být buď samotný jeden hráč, nebo celé družstvo.

Podle Psotty (2003) patří mezi výhody nepřímého pozorování z videozáznamu fakt, že umožňuje hodnocení bez časového stresu a jiných rušivých faktorů prostředí, navíc s možností opakovaného pozorování stejných sekvencí. Pozorování déletrvajících pohybových aktivit lze při této technice rozložit libovolně do několika časových period. Další výhodou nepřímého pozorování z videozáznamu je podle autora zabránění poklesu pozornosti a celkové únavy na kognitivní výkon pozorovatele. Za nevýhodnou považuje skutečnost, že dvoudimenzionální obrazy tvořené videozáznamem poskytují zkreslené reprezentace třídimeznionální reality. Samozřejmě mohou být získaná data částečně zkreslená, ale domnívám se, že metodou nepřímého pozorování je reálné dostatečně přesně provést stanovený výzkum.

do dílky

Výsledky pozorování jsem se po té snažil uvést takovým způsobem, aby byly co nejprehlednější a měly co nejlepší výpovědní hodnotu.

Y G

3.3. Kategoriaální systém

Při tvorbě kategoriálního systému jsem vycházel z určité předchozí představy, kdy jsem se snažil docílit co největší přehlednosti při popisu a třídění jednotlivých kategorií při sbírání dat z pozorování.

Podle Hendla (1997) je kategoriální systém je popisný systém kategorií pro systematickou klasifikaci a roztřídění informací, přičemž silněji, či slaběji vychází přímo z nashromážděných dat.

3.3.1. Kvantitativní kategorie

1. Četnost útočných akcí: a) rychlý protiútok

b) postupný útok

c) kombinovaný útok

Pozn. V této kategorii jsem bych chtěl hlavně zjistit poměr využívání rychlého protiútku (dále také jako RPU) vůči ostatním útočným herním systémům jednotlivých mužstev v daných utkáních. Následně vzájemným porovnáním jednotlivých utkání určitých reprezentačních mužstev zjistit příčiny rozdílných četností.

2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) počet úspěšných RPU

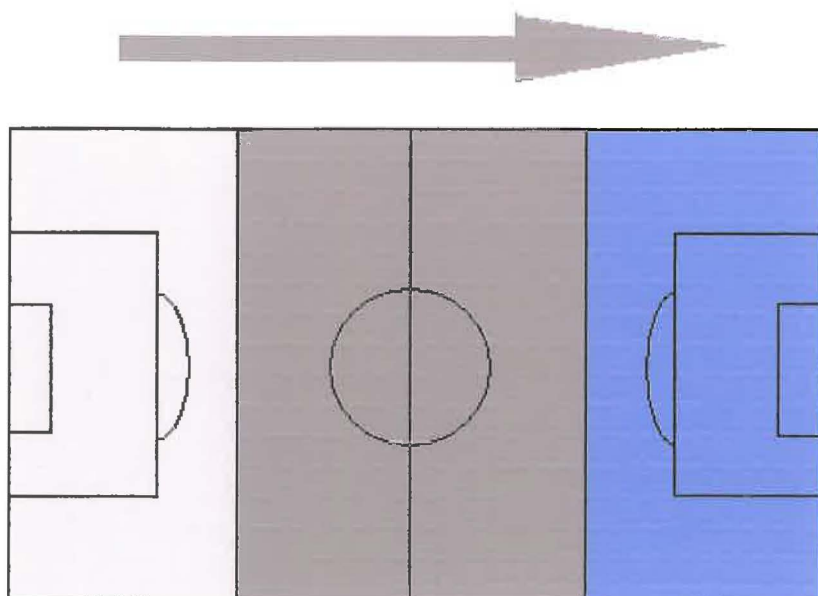
b) počet neúspěšných RPU

Pozn. Zde mě zajímá úspěšnost RPU v utkáních na MS 2006, kdy za úspěšný RPU budu považovat ten, který bude zakončen střelou na branku či mimo branku. V ostatních případech jej budu hodnotit jako neúspěšný.

3. Způsob získání míče: a) vynuceně
b) nevynuceně

Pozn. Zde mě zajímá jakým způsobem došlo k získání míče, jestli se bude jednat o situaci způsobenou vědomou činností (presink- tlak na míč, zdvojování, ztrojování apod.), která napomáhá vynucenému získání míče, či nevynucenému (způs. špatná přihrávka soupeře, náhodně odražený míč atd.).

4. Prostor zahájení rychlého protiútoku: a) obranná zóna
b) středová zóna
c) útočná zóna

Pozn. V této kategorii bych chtěl zjistit především, kde nejčastěji dochází k získání míče a zahájení útočného herního systému rychlého protiútoku.

5. Doba trvání rychlého protiútoku: a) déle než 10 vteřin

b) 5 až 10 vteřin

c) méně než 5 vteřin

Pozn. U doby trvání RPU bych se rád dozvěděl délku jednotlivých situací a také fakt, zda se dá při definici tento útočný herní systém časově omezit.

6. Způsob vedení rychlého protiútoku: a) individuální akcí jednotlivce

b) dlouhými šikmými přihrávkách

c) rychlou kombinací založenou na přihrávce

d) dlouhou kolmou přihrávkou

e) po náhodném získání míče a okamžitým zakončení

Pozn. Zde mě především bude zajímat jakým způsobem se jednotlivá mužstva snaží řešit rychlý postup vpřed, zda individuální akcí, nebo „jednoduše“, dlouhou přihrávkou do prostoru na nabíhajícího útočníka, či rychlou kombinací několika přihrávek na jeden až dva doteky.

7. Kolik hráčů se do útoku zapojilo: a) 2-3 hráči

b) 4 hráči

c) 5 hráčů

Pozn. V kategorii zapojení hráčů do útoku bych rád zjistil, jaký mají hráči pohybový akční radius při rychlém přechodu vpřed. V podstatě, jak je mužstvo schopno a v kolika hráčích doplňovat útočníky při rychlém protiútku.

FORMULACE

8. Jak byl rychlý protiútok zakončen: a) střelou na branku

- b) střelou mimo branku
- c) centrem před branku soupeře
- d) standartní situací
- e) ztrátou míče

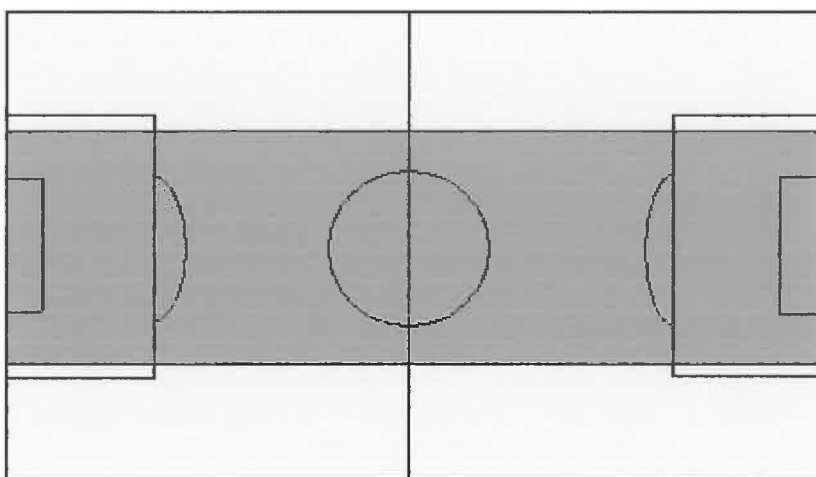
Pozn. V této kategorii mě především bude zajímat, čím byl každý rychlý protiútok zakončen. Jestli se bude jednat více o situace přímo či nepřímo ohrožující branku soupeře, nebo nikoliv (ztráta míče).

U NĚKTERÝCH KATEGORIÍ SE ZDÁ
JAKBY SE POKOUŠELI
VYUŽÍVAT STŘEDOVÝ PROSTOR

9. Jaký prostor byl využit při vedení rychlého protiútku: a) křídelní prostor

- b) středový prostor

Pozn. V této kategorii pozorování bych rád zjistil zatíženost prostoru při vedení rychlých protiútoků. Zda se snaží využívat spíše křídelní prostor, nebo se pokouší projít středem hřiště.

3.3.2. Kvalitativní kategorie

V kvalitativní analýze bych se rád dozvěděl, jaké faktory ovlivňují rychlý protiútok. Ať už jeho četnost, úspěšnost, dále pak prostor zahájení, způsob vedení a také způsob zakončení RPU. Dále pak chci sledovat chyby, které se budou vyskytovat při vedení a zakončení útoku. Rozdělení kategorií při mém sledování bude následující.

1. Četnost útočných akcí:

Zde mě budou především zajímat příčiny četností jednotlivých herních systémů. Jestli bude záležet na stylu hry, který sledované mužstvo praktikuje, na kvalitě soupeře, důležitosti utkání, aktuálním stavu utkání apod.

2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků:

V této kategorii bych chtěl zjistit, co je příčinou neúspěšných rychlých protiútoků. Jestli se bude jednat o chyby ze strany útočícího mužstva či dobrou obrannou práci soupeře.

3. Způsob získání míče:

Zde mě zajímá, co všechno ovlivňuje způsob získání míče resp. jeho četnost v porovnání vynuceného a nevynuceného způsobu získání míče.

4. Prostor zahájení rychlého protiútoků:

V této kategorii bych chtěl zjistit především, kde nejčastěji dochází k získání míče a zahájení útočného herního systému rychlého protiútoků a hlavně na čem je to závislé (vysunutý presink, postavení obranného bloku atd.)

5. Doba trvání rychlého protiútoků:

U doby trvání RPU bych se rád dozvěděl, co všechno ovlivňuje délku trvání těchto útočných akcí (prostor zahájení, způsob vedení, zachování přímočarosti).

6. Způsob vedení rychlého protiútku:

Zde mě především bude zajímat čím je způsoben způsob vedení RPU (prostorem zahájení, aktuálních pozicích hráčů na hřišti, reakcí bránících hráčů apod.). Jestli mají jednotlivá mužstva přímo určený nějaký typ jako zásadní, či reagují až na vývoj jednotlivé situace.

7. Kolik hráčů se do útoku zapojilo:

V kategorii zapojení hráčů do útoku bych rád zjistil, jaký mají hráči pohybový akční radius při rychlém přechodu vpřed. V podstatě, jak je mužstvo schopno a v kolika hráčích doplňovat útočníky při rychlém protiútku a čím je to způsobeno (způsobem vedení RPU, prostorem zahájení, postavením hráčů při zahájení RPU, únavou).

8. Jak byl rychlý protiútok zakončen:

V této kategorii mě především bude zajímat, jaké okolnosti ovlivňují způsob zakončení jednotlivých akcí. Například při zakončení střelbou, jestli se bude jednat spíše o chyby způsobené technickou nedostatečností či špatným výběrem způsobu zakončení, nebo naopak při ztrátě míče, jestli bude způsobena dobrou obrannou prací soupeře či špatným technickým provedením některých činností již při vedení.

9. Jaký prostor byl využit při vedení rychlého protiútku:

V této kategorii pozorování bych rád zjistil, na čem závisí zatížení prostorů při vedení rychlých protiútků. Proč jsou některé vedeny středem hřiště a některé naopak křídelním prostorem (prostor zahájení, způsob vedení, aktuální pozice hráčů soupeře atd.).

10. Chyby, které se vyskytovaly při jednotlivých akcích

Zde mě zajímá při jakých činnostech či kombinacích docházelo k chybám při vedení jednotlivých útočných akcích, a z jakého důvodu, což způsobilo jejich neúspěšnost. Tyto skutečnosti bych se rád dozvěděl z toho důvodu, aby se zjištěné chyby mohly v tréninkovém procesu odstraňovat, čímž by mohla být zaručena větší úspěšnost RPU.

Vedení útoku a Zakončení útoku:

Herní činnosti jednotlivce

1. Zpracování míče: Za chybné považuji takové zpracování míče, po kterém hráč nezůstane v přímém kontaktu s míčem, který tím pádem nemá pod kontrolou a nemůže pokračovat v útočné činnosti navázáním některé z dalších herních činností jednotlivce (vedením míče, přihráváním, obcházením soupeře, střelbou).

2. Vedení míče: Za chybné považuji takové vedení míče, při kterém se hráč nepohybuje zvoleným směrem, nebo ztratí přímý kontakt s míčem. Tím pádem nemůže pokračovat v útočné činnosti navázáním některé z dalších herních činností jednotlivce (přihráváním, obcházením soupeře, střelbou).

3. Obcházení soupeře: Za chybné považuji takové obcházení soupeře, kdy hráč úspěšně řeší souboj 1 na 1, nezůstává po něm i nadále v přímém kontaktu s míčem a nemůže pokračovat v útočné činnosti navázáním některé z dalších herních činností jednotlivce (vedením míče, přihráváním, střelbou).

4. Přihrávání Za Chybné považuji takovou přihrávku, po které není spoluhráč, jemuž byla přihrávka adresována, schopen pokračovat v útočné činnosti navázáním některé z dalších herních činností jednotlivce (zpracováním míče, vedením míče, přihráváním, obcházením soupeře, střelbou).

5. Nabíhání: Za chybné považuji takový způsob nabíhání, při kterém hráč udělá účelný pohyb do volného prostoru a naruší tím plynulost útočné akce.

6. Výběr místa: Za chybný považuji takový výběr místa, při kterém hráč udělá účelný pohyb pro přihrávku do obsazeného prostoru.

7. Střelba: Za chybnou považují takovou střelbu, při které hráč neusměrní míč na branku soupeře či těsně mimo ni. ?

4. Výsledková část:

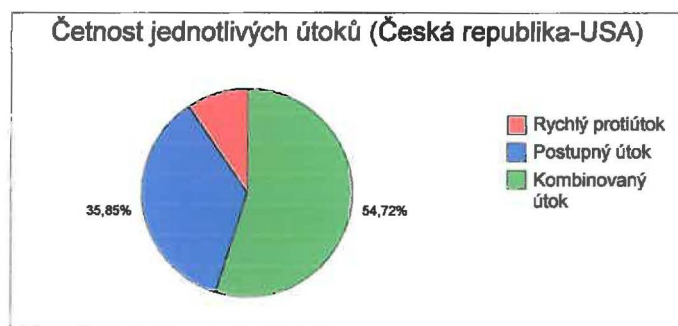
4.1. Výsledky kvantitativní a kvalitativní analýzy útočného herního systému rychlého protiútoků mužstva – Česká republika.

1. Utkání: Česká republika – USA 3:0

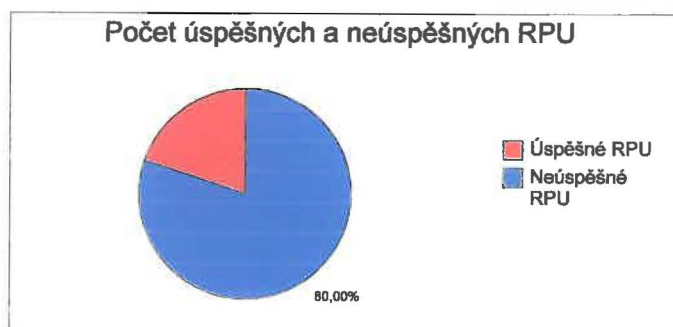
branky: 5. Koller, 36. a 76. Rosický

1:0 Č v 1m USA
2:0 v 36. a 76. a 11'

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 5x
b) postupný útok, počet - 19x
c) kombinovaný útok, počet - 29x

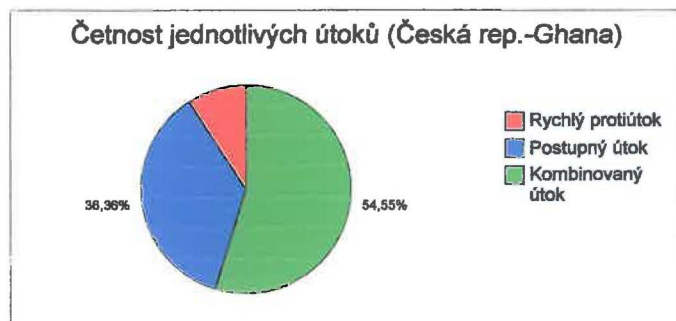
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 1x
b) neúspěšné - 4x

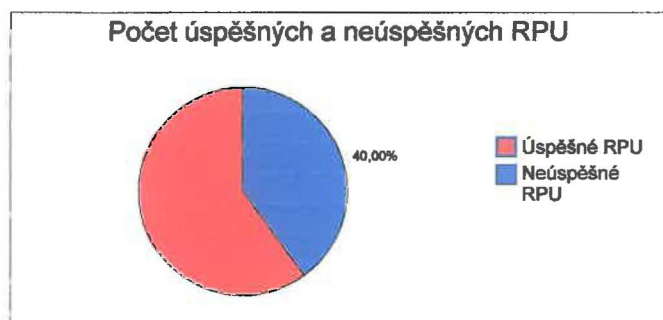
2. Utkání: Česká republika – Ghana 0:2

branky: 2. Asamoah Gyan, 82. Mutari

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 5x
b) postupný útok, počet - 20x
c) kombinovaný útok, počet - 30x

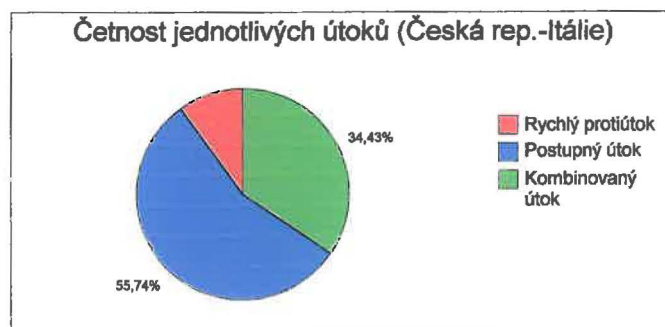
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 3x
b) neúspěšné - 2x

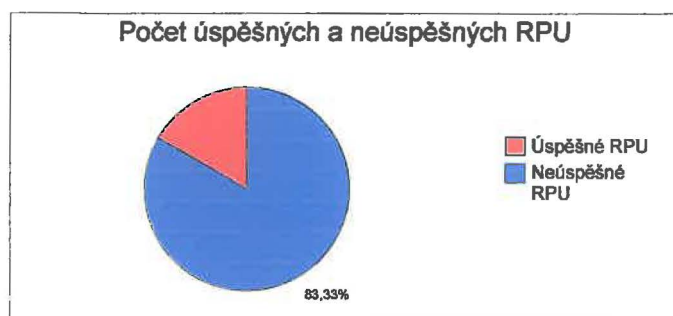
3. Utkání: Česká republika – Itálie 0:2

branky: 26. Materazzi, 87. Inzaghi

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 6x
b) postupný útok, počet - 34x
c) kombinovaný útok, počet - 21x

2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 1x
b) neúspěšné - 5x

Hodnocení kvantitativní a kvalitativní analýzy všech RPU reprezentace České republiky

Ve třech utkáních české reprezentace jsme měli možnost vidět celkem 16x RPU, z nichž úspěšných, tzn. zakončených střelou na branku či mimo branku, bylo 5 (to je 32%). **Počet jednotlivých útočných herních systémů** byl v každém zápase rozdílný, bylo to zapříčiněno vývojem utkání. Např. v zápase s Itálií převažoval útočný herní systém postupného útoku oproti dalším zápasům, kdy měl větší četnost kombinovaný. Důvodem bylo vyloučení Ujfalusiho za stavu 0:1. Itálie se zatáhla a čekala jen na breaky, z jednoho v závěru utkání také vstřelila branku. Český tým v tomto utkání neměl prostor na použití RPU.

Ve většině případů (82%) došlo k **získání míče** vynucených způsobem. Buď byl získán po dobře odvedeném presinku ze zformované obrany, kdy byl vytvořen tlak na míč, z čehož vyplynulo buď konstruktivní odebrání míče, či donucení soupeře k nepřesné rozehrávce (např. ve většině případů v utkáních s USA a Itálií). Ve zbývajících 18% případů se jednalo o situace bezprostředně po standartních situacích (rohový kop soupeře, autové vhazování, odkop od branky), nebo nějaký náhodně odražený míč ve středu hřiště.

Nejčastějším **prostorem zahájení RPU** byla středová zóna obranné poloviny hřiště. Hlavně záleželo na tom, kde začal obranný blok presovat soupeřovu rozehrávku a jak nízko byl postaven. Doba trvání RPU byla závislá na prostoru zahájení způsobu vedení a také způsobu zakončení celé akce.

Doba trvání u úspěšných pokusů se většinou pohybovala v rozmezí 6-11s. Zde sehrálo velkou roli zachování přímočarosti, která byla narušována pohybem soupeřových hráčů.

Při způsobu vedení RPU, většinou záleželo na rozestavení hráčů ihned po získání míče, tzn. kolik hráčů se mohlo zapojit do vedení útoků, aniž by byla narušena přímočarost a bylo využito momentu překvapení. Hráči ČR se stejně jako hráči ostatních mužstev ihned po získání míče snažili využít nějakého odkrytého prostoru. Na základě důkladné analýzy všech úspěšných RPU jsem vysledoval dva základní modely vedení útoku, které vedli až k zakončení:

1. Po uvolnění středového hráče, dlouhá či kolmá přihrávka do křídla na nabíhajícího spoluhráče za obranu soupeře a následný centr před branku.
2. Individuální překvapivý průnik středem hřiště a následné zakončení.

Při studii počtu a typologii hráčů zapojených do RPU jsem zjistil, že se zapojilo 3-5 hráčů. Většinou se jednalo o hrotového hráče (Koller, Lokvenc) a zbytek středových hráčů, výjimkou byla situace ze zápasu s USA, kdy se do RPU zapojil i obránce Grygera.

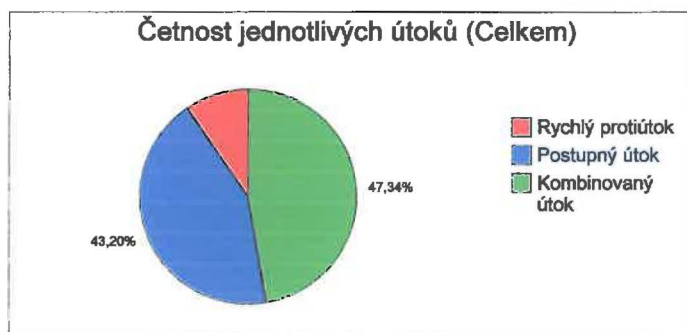
Z hlediska způsobu zakončení českých akcí byla četnost velice příznivá, celých 68 % všech RPU nevedlo ke ztrátě míče, což hodnotím velice kladně. NJE

Prostorem, který česká reprezentace využívala nejvíce, byl křídelní prostor (65%). Opět samozřejmě záleželo na místě, kde byl míč získán, na aktuálním postavení soupeřových hráčů a také na jejich reakci na vzniklou situaci.

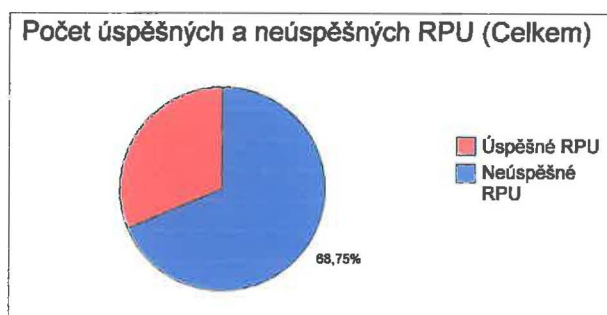
Za zmínku také stojí činnosti, při kterých docházelo k chybovosti při vedení útoku, a tím k nedotažení akcí do finální fáze. Za prvé, činnost soupeřovy obrany, špatné nabíhání (zápas ČR-USA, Poborský a ČR-Ghana, Štajner). Také problém přesnosti finální přihrávky či přesností centru z křídelního prostoru způsobená hlavně rychlostí provedení či zbrklostí. Také důvodem nepřesnosti v samostatném zakončení vidím závislost v rychlosti provedení pod tlakem soupeřových obránců (ČR-Itálie, Nedvěd).

Kvantitativní znaky všech rychlých protiútoků české reprezentace ve třech utkáních

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 16x
b) postupný útok, počet - 73x
c) kombinovaný útok, počet - 80x

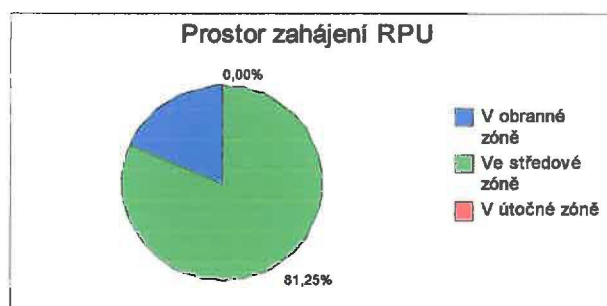
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 5x
b) neúspěšné - 11x

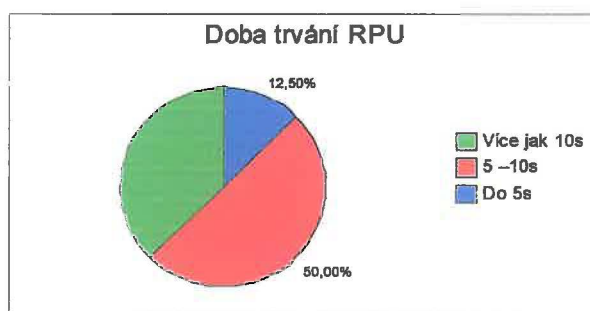
3. Způsob získání míče: a) vynuceně - 13x
b) nevynuceně - 3x

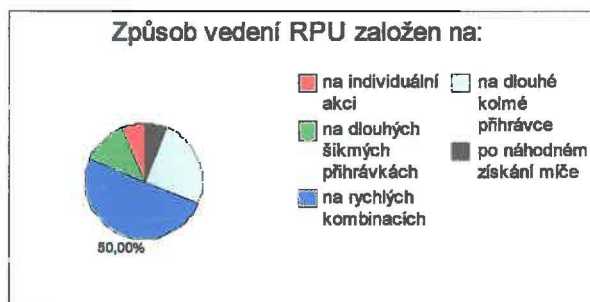
4. Prostor zahájení rychlého protiútoky: a) v obranné zóně - 3x
b) ve střední zóně - 13x
c) v útočné zóně poblíž střední - 0x

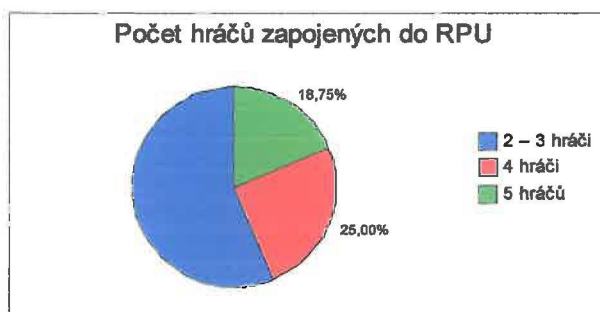
5. Doba trvání rychlého protiútoky: a) více jak 10s - 6x
b) 5 – 10s - 8x
c) do 5s - 2x

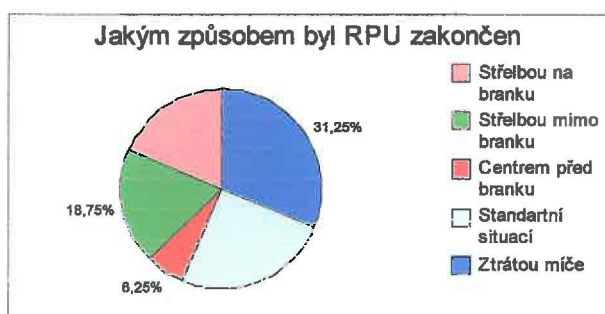
6. Způsob vedení RPU založený na: a) individuální akci jednotlivce - 1x
 b) dlouhých šikmých přihrávkách - 2x
 c) rychlých kombinacích založených na přihrávce - 8x
 d) dlouhé kolmé přihrávce - 4x
 e) po náhodném získání míče okamžité zakončení - 1x

7. Kolik hráčů se do protiútku zapojilo: a) 2-3 hráči - 9x
 b) 4 hráči - 4x
 c) 5 hráčů - 3x

8. Jakým způsobem byl rychlý protiútok zakončen: a) střelbou na branku - 3x
 b) střelbou mimo branku - 3x
 c) centrem před branku - 1x
 d) standartní situací - 4x
 e) ztrátou míče - 5x

9. Jaký prostor byl využit při vedení rychlého protiútoku: a) křídelní prostor - 11x
b) středový prostor - 6x

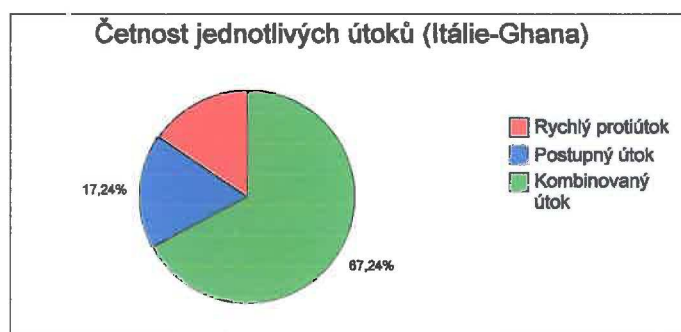

4.2. Výsledky kvantitativní a kvalitativní analýzy útočného herního systému rychlého protiútoků mužstva – Itálie.

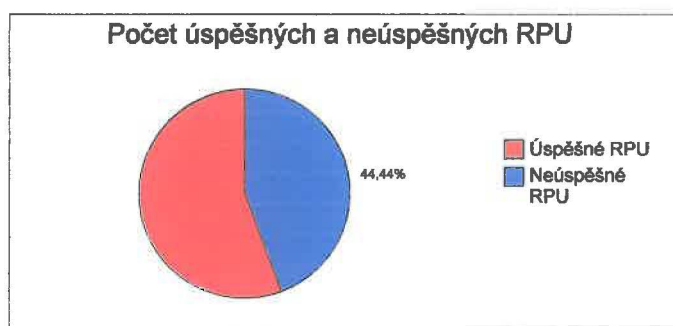
1. Utkání: Itálie – Ghana 2:0

branky: 40. Pirlo, 83. Iaquina

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 9x
b) postupný útok, počet - 10x
c) kombinovaný útok, počet - 39x

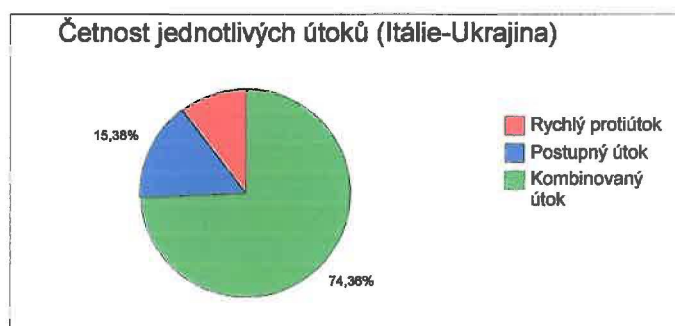
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 5x
b) neúspěšné - 4x

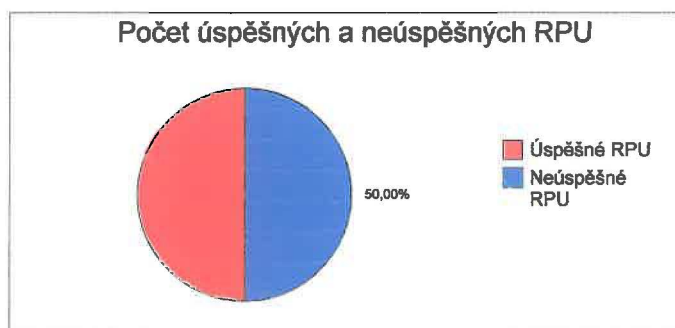
2. Utkání: Itálie - Ukrajina 3:0

branky: 6. Zambrotta, 59. a 69. Toni

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 4x
b) postupný útok, počet - 6x
c) kombinovaný útok, počet - 29x

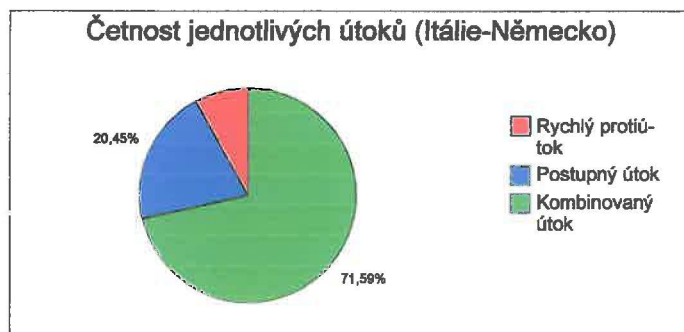
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 2x
b) neúspěšné - 2x

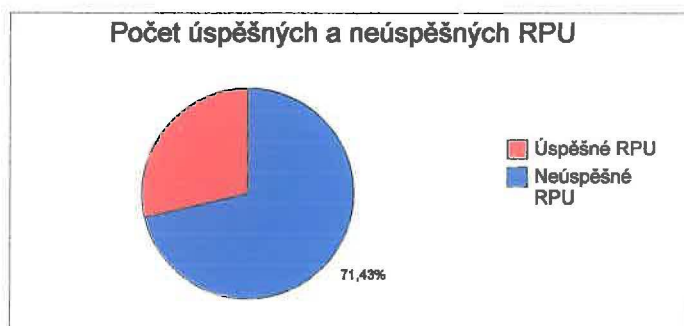
3. Utkání: Itálie – Německo 2:0

branky: 119. Grosso, 120+1. Del Piero

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 7x
b) postupný útok, počet - 18x
c) kombinovaný útok, počet - 63x

2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 2x
b) neúspěšné - 5x

Hodnocení kvantitativní a kvalitativní analýzy všech RPU italské reprezentace

V případě italské reprezentace jsem měl možnost sledovat jejich výkony v utkáních s Ghanou, Ukrajinou a Německem. Při sledování **četnosti útoků** v jednotlivých utkáních jsem byl překvapen značným využíváním útočného herního systému kombinovaného útoku. Ve všech třech zápasech tento systém jasně převažoval ostatní a celkově měl podíl 71%. Tento herní styl nakonec dovedl Italy k zisku titulu mistrů světa. Určitě v tomto ohledu záleží na typologii hráčů, které italský trenér v týmu měl. Myslím si, že bez Pirla, který posílal přesné dlouhé přihrávky do křídla, na které nabíhali krajní hráči středové řady, by se tento útočný herní systém nemohl praktikovat. Rychlému protiútoky připadalo 11% z celkového počtu útočných akcí, z nichž téměř polovina (9x) byla **úspěšných**, zakončených střelou na branku či mimo ni.

K získání míče došlo ve většině případů vynuceným způsobem (v 70% případů). V prvních dvou utkáních došlo k několika situacím, kdy Italové kvalitně presovali, vytvářeli skupinově tlak na míč, zdvojením či ztrojením z dobře zformovaného obranného bloku. Byl to kupříkladu presink po standardní situaci jedním nebo dvěma hráči (utkání Itálie – Ghana, Cannavaro), autovém vhažování či volném přímém kopu soupeře. Výjimkou bylo utkání (semifinálové) s Německem. V tomto duelu předcházelo získání míče více situací. Na italských hráčích byla vidět velká opatrnost, kdy se nechtěli vrhat do rychlých breaků a otevřít tak obranu. Jednalo se o situace jako náhodně odražený míč, ze souboje po výkopu od branky či po autovém vhažování.

Nejčastějším **prostorem zahájení RPU** resp. prostorem, kde byl získán míč, byla středová zóna 55% oproti 45% v obranné zóně. Tato čísla jsou v každém utkání trochu odlišná, ale nejvíce se k odebrání míče před RPU dostávali hráči ve středové zóně vlastní poloviny hřiště, zhruba na úrovni středového kruhu a to v celé šířce hřiště. Nedá se říci, že by křídelní prostory byly častější než středové.

Doba trvání RPU opět závisela na řadě faktorů. Na způsobu vedení RPU, prostoru zahájení, přímočarosti a také typologii hráčů zapojených do akce. Při důkladné analýze úspěšných RPU jsem zjistil, že ty, které byly zahájeny ve středové zóně, trvaly v časovém rozmezí 6-9s a ty, které byly zahájeny v obranné zóně, trvaly v rozmezí 10-16s.

Nejčastějším **typem vedení RPU** u italské reprezentace byl typ rychlých kombinací založených na přihrávce (50% případů). Způsob vedení závisel na několika věcech. Jednak na postavení soupeřových obránců (tzn. jaký prostor se naskytl k rychlému přechodu vpřed a jaký typ vedení bylo třeba použít k využití daného prostoru, možnost zapojení hráčů bez

přerušení přímočarosti akce). Po důkladné analýze všech úspěšných italských RPU, připadají v úvahu tři typy modelových situací, které vedou k překonání obrany a to:

1. po vyhraném odraženém míči po standartní situaci, rychlý přechod vpřed s využitím křídelního prostoru (Itálie-Ghana).
2. akci založené na individuálním průniku odkrytým středem hřiště (Itálie – Ukrajina)
3. využití volného prostoru za obranou soupeře, který je v tlaku, přesnou přihrávkou do křídelního prostoru na nabíhajícího útočníka.

Při zjišťování **počtu a typu hráčů zapojených do RPU** jsem zjistil, že do finální fáze italských RPU se dostalo (ve většině případů, 70%) ve dvou až třech hráčích. Jednalo se o dva útočníky (Gilardino, Toni) či (Toni, Iaquina) a jeden z hráčů středové řady (Totti, Camoranesi, Grosso). Hráči obranné linie obvykle jen odebrali míč, vyvezli a předali záložníkům (Cannavaro). Italská opatrnost a pečlivost v obranné fázi byla příkladná.

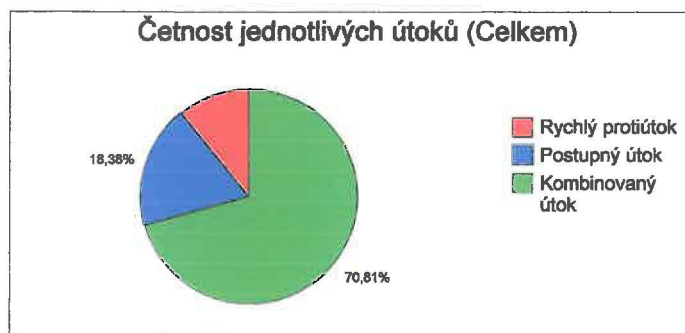
Nejčastějším **způsobem zakončení** bylo zakončení střelou na branku (7x), což znamenalo největší efektivitu střelby z RPU z mnou sledovaných týmů. Bylo to také tím, že se italští hráči snažili zakončit útok střelbou vždy, když byli na dostřel soupeřově brance. Ke ztrátě míče došlo jen ve čtyřech případech (20%) tzn., že každý pátý RPU skončil ztrátou míče. To je také velmi pozitivní číslo.

Itálie se snažila při vedení RPU využít volného **prostoru** k rychlému přechodu vpřed a tím ohrozit branku. V každém utkání jsou tato čísla jiná. Celkově vedli italští hráči 56% RPU středovým prostorem, 44% křídelním.

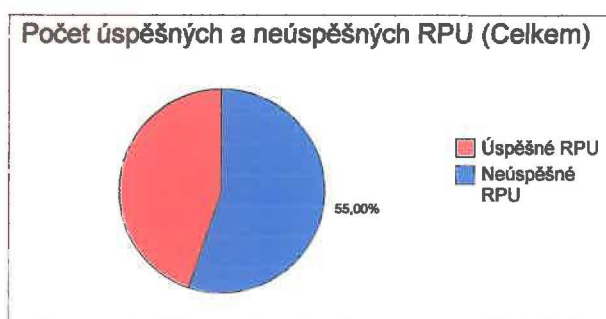
K **chybám**, kterých se italští hráči dopouštěli, patřilo špatné naběhnutí do středu hřiště při vedení RPU a zavření celé akce místo náběhu do křídla – rozšíření hry (Gilardino v utkání s Ghanou) a nepřesnost přihrávky způsobená rychlostí provedení či dobře odvedená a rychle zkonsolidovaná obranná práce soupeře.

Kvantitativní znaky všech rychlých protiútoků italské reprezentace ve třech utkáních

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 20x
b) postupný útok, počet - 34x
c) kombinovaný útok, počet - 131x

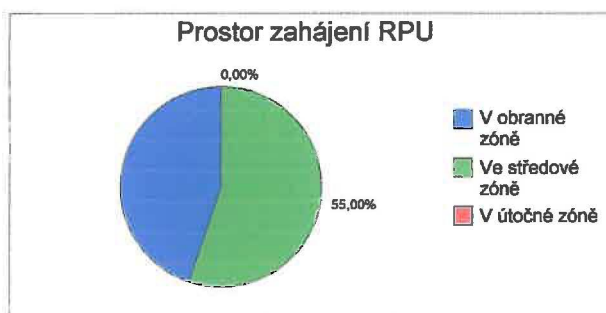
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 9x
b) neúspěšné - 11x

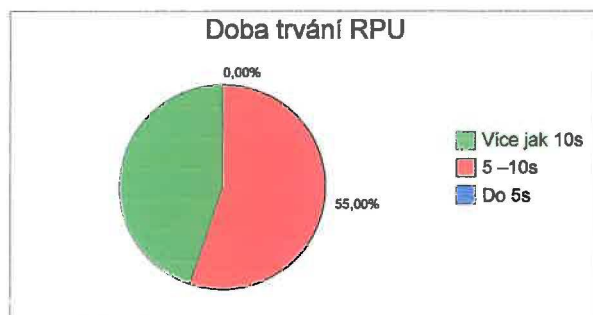
3. Způsob získání míče: a) vynuceně - 14x
b) nevynuceně - 6x

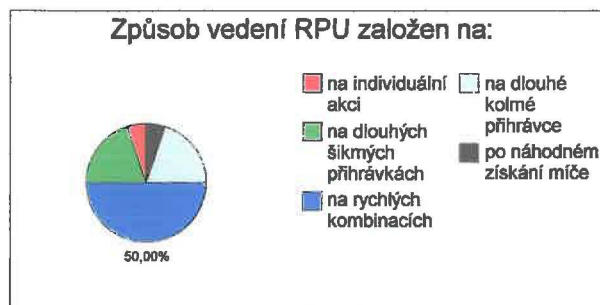
4. Prostor zahájení rychlého protiútoku: a) v obranné zóně - 9x
b) ve střední zóně - 11x
c) v útočné zóně poblíž střední - 0x

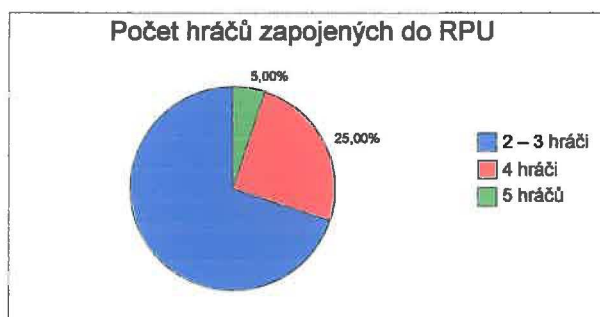
5. Doba trvání rychlého protiútoku: a) více jak 10s - 9x
b) 5 – 10s - 11x
c) do 5s - 0x

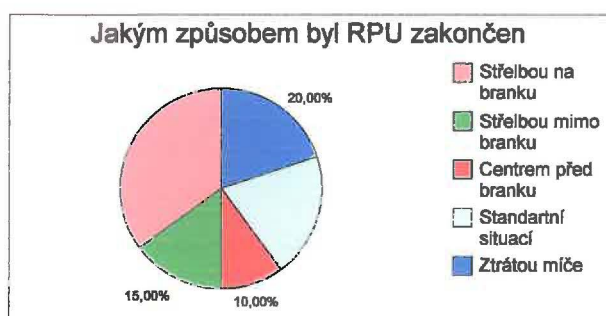
6. Způsob vedení RPU založený na:
- a) individuální akci jednotlivce - 1x
 - b) dlouhých šikmých přihrávkách - 4x
 - c) rychlých kombinacích založených na přihrávce - 10x
 - d) dlouhé kolmé přihrávce - 4x
 - e) po náhodném získání míče okamžité zakončení - 1x

7. Kolik hráčů se do protiútku zapojilo:
- a) 2-3 hráči - 14x
 - b) 4 hráči - 5x
 - c) 5 hráčů - 1x

8. Jakým způsobem byl rychlý protiútok zakončen:
- a) střelbou na branku - 7x
 - b) střelbou mimo branku - 3x
 - c) centrem před branku - 2x
 - d) standartní situací - 4x
 - e) ztrátou míče - 4x

9. Jaký prostor byl využit při vedení rychlého protiútoku: a) křídelní prostor - 10x
b) středová zóna - 13x

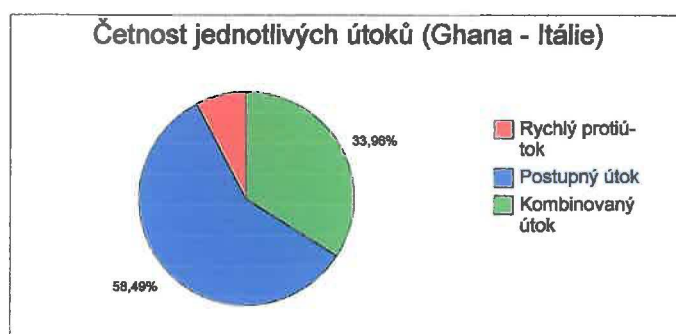

4.3. Výsledky kvantitativní a kvalitativní analýzy útočného herního systému rychlého protiútoků mužstva – Ghana.

1. Utkání: Ghana – Itálie 0:2

branky: 40. Pirlo, 83. Iaquina

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 4x
b) postupný útok, počet - 31x
c) kombinovaný útok, počet - 18x

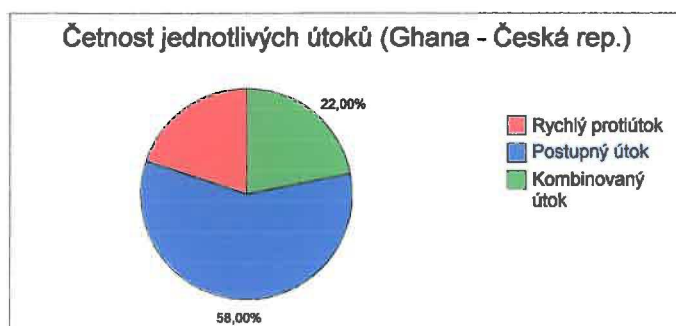
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 2x
b) neúspěšné - 2x

2. Utkání: Ghana – Česká republika 2:0

branky: 2. Asamoah Gyan, 82. Mutari

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 10x
b) postupný útok, počet - 29x
c) kombinovaný útok, počet - 11x

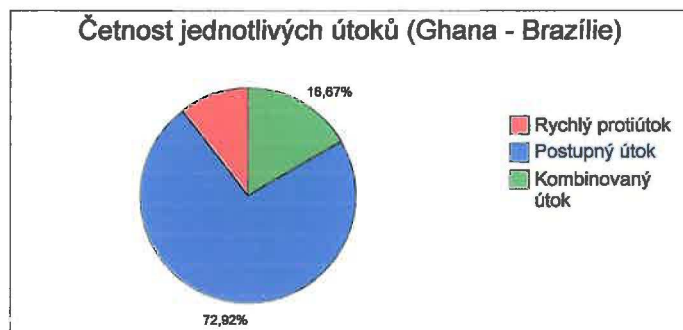
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 5x
b) neúspěšné - 5x

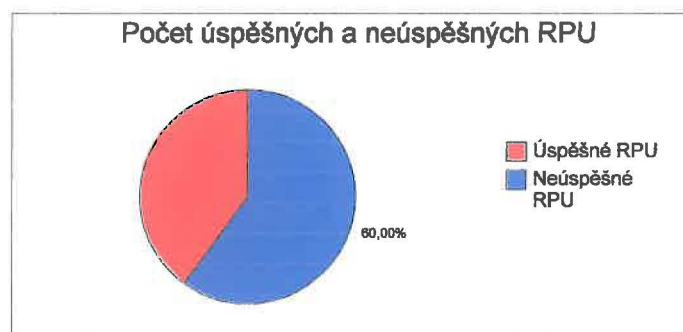
3. Utkání: Ghana - Brazílie 0:3

branky: 5. Ronaldo, 46. Adriano, 84. Zé Roberto

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 5x
b) postupný útok, počet - 35x
c) kombinovaný útok, počet - 8x

2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 2x
b) neúspěšné - 3x

Hodnocení kvantitativní a kvalitativní analýzy všech RPU ghanské reprezentace

Dalším týmem, který jsem měl za úkol analyzovat, byla reprezentace Ghany. Viděl jsem ji opět ve třech utkáních – s Itálií, Českou republikou a Brazílií. Z četnosti jednotlivých útočných herních systémů vyplývá, že se Ghana právem řadila mezi papírově slabší účastníky MS. Ve svých utkáních vedla v průměru 40-45 akcí, což také znamenalo menší procento držení míče, než měli soupeři. I přesto, že ve všech třech utkáních, měla držení míče nižší, nejpoužívanější herní systém byl postupný útok. Rychlých protiútoků se v těchto utkáních objevilo celkem 19, z nichž 9 bylo úspěšných zakončených střelou na branku či mimo branku (to je téměř 50%). K těmto číslům přispěl zejména zápas s ČR, kdy se Ghana ujala brzy vedení a pak už se jen soustředila na RPU do nezformované české obrany.

Zde u studie získání míče, resp. situací, které předcházely zahájení RPU, byla také zjištěna závislost na vývoji utkání. Například ve výše zmiňovaném utkání s Českou republikou, kdy Ghana vedla od druhé minuty brankou Asamoaha, docházelo k breakům po presinku a odebrání míče ze zformovaného obranného bloku či nepřesné rozehrávce české reprezentace. Na druhou stranu v zápasech s Itálií a Brazílií, kdy Ghana prohrávala od úvodních minut utkání, převažoval postupný útok a k rychlým protiútokům docházelo po náhodně odražených míčích ve středu hřiště i nečekané nepřesné rozehrávce. Zkrátka se Ghana snažila využít momentu překvapení, kdy to jen šlo.

Prostor zahájení ghanských RPU závisel na místě, kde byl využit presink, nebo došlo k nepřesné rozehrávce soupeře (poměr je: 58% obranná zóna, 42% středová). I přes většinu získaných míčů ve své obranné zóně, zakončovala Ghana své RPU nejčastěji do 10s, tj. v 68% případů. Jednalo se o RPU vedený z obranné zóny v rozmezí 8-10s a ze středové 6-8s. Výjimečně tomu bylo jinak. Z toho také vyplývá způsob vedení RPU. Ghana se v drtivé většině, ať už se jednalo o dlouhou kolmou přihrávku za obranu či rychlou kombinaci středem hřiště i individuální akcí jednotlivce, snažila co nejrychleji a nepřímochařeji dostat k brance soupeře.

Samozřejmě, že při takto co nejrychleji zakončené akci, se nemůžeme bavit o nějakém dobrém a kvalitním doplňování hráči středové řady či dokonce obránci (v 79% se do RPU zapojili pouze 2-3 hráči). Většinou se do akce, tedy do její finální fáze, dostali dva hrotoví hráči (Amoah, Asamoah) a jeden z hráčů středové řady (Appiah či Essien).

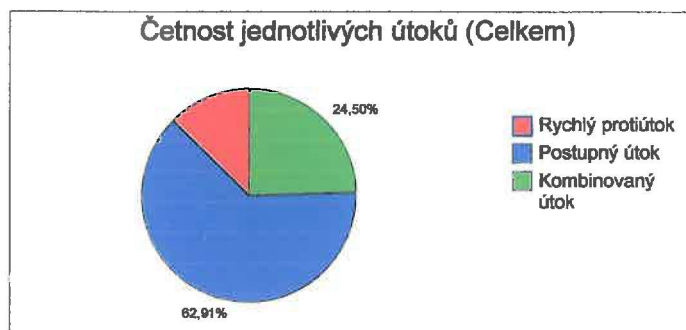
Způsob zakončení také vyplýval ze způsobu vedení RPU se snahou o co největší rychlost a přímočarost. V 7 případech došlo ke ztrátě míče hned při vedení způsobeném tlakem obránců či technickou nedokonalostí provedení této činnosti v rychlém běhu a také dobrou obrannou prací soupeřových obránců.

Prostor, který využívala ghanská reprezentace, byl především středový pr. (v 69%). Opět byl poměr způsoben místem zahájení RPU a způsobem vedení. Také se na tom podepsal fakt, kdy v utkání z ČR Ghana převážnou většinu RPU (7 z 10) vedla středem hřiště do rozhozené české obrany, kde hlavně využívala volný prostor mezi středovou a obrannou řadou, díky jejich špatné těsnosti. *špatná těsnost?*

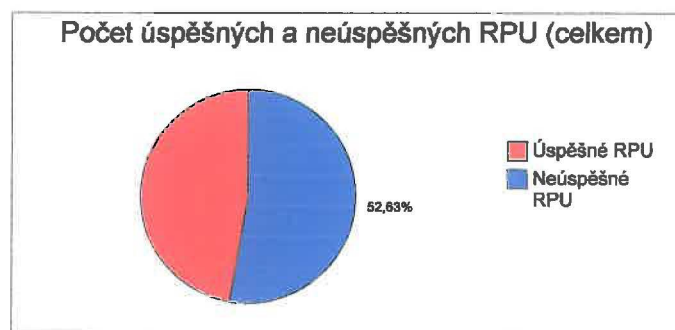
K chybám, kterých se hráči ghanské reprezentace hlavně dopouštěli, docházelo hlavně v přihrávání. A to v nepřesném provedení přihrávky zapříčiněném rychlostí provedení či zbrklostí. *DETALNĚ UJASNĚNÍ*

Kvantitativní znaky všech rychlých protiútoků ghanské reprezentace ve třech utkáních

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 19x
b) postupný útok, počet - 95x
c) kombinovaný útok, počet - 37x

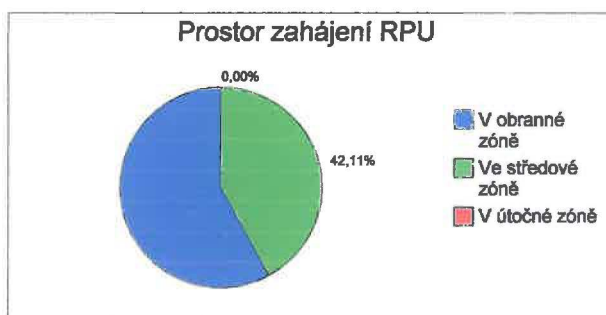
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 9x
b) neúspěšné - 10x

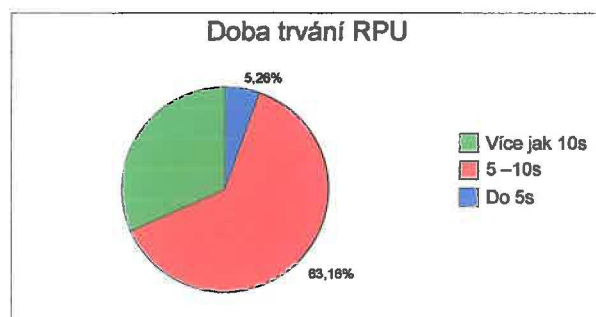
3. Způsob získání míče: a) vynuceně - 10x
b) nevynuceně - 9x

4. Prostor zahájení rychlého protiútoku: a) v obranné zóně - 11x
b) ve střední zóně - 8x
c) v útočné zóně poblíž střední - 0x

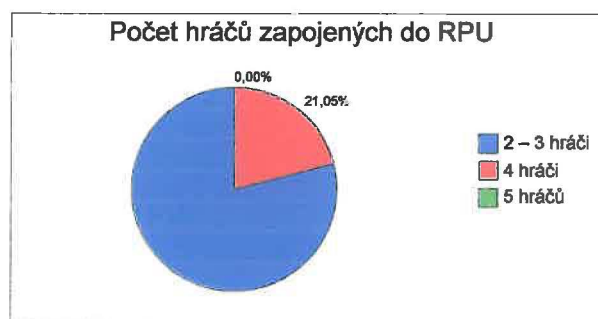
5. Doba trvání rychlého protiútoku: a) více jak 10s - 6x
b) 5 – 10s - 12x
c) do 5s - 1x

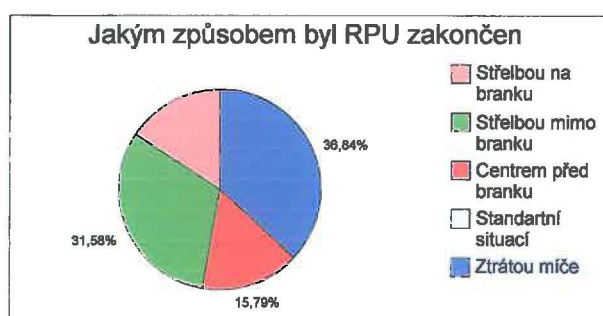
6. Způsob vedení RPU založený na: a) individuální akci jednotlivce - 3x
 b) dlouhých šikmých přihrávkách - 4x
 c) rychlých kombinacích založených na přihrávce - 6x
 d) dlouhé kolmé přihrávce - 6x
 e) po náhodném získání míče okamžité zakončení - 0x

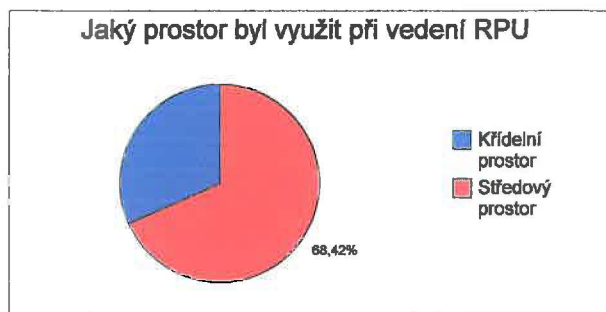
7. Kolik hráčů se do protiútoků zapojilo: a) 2-3 hráči - 15x
 b) 4 hráči - 4x
 c) 5 hráčů - 0x

8. Jakým způsobem byl rychlý protiútok zakončen: a) střelbou na branku - 3x
 b) střelbou mimo branku - 6x
 c) centrem před branku - 3x
 d) standartní situací - 0x
 e) ztrátou míče - 7x

9. Jaký prostor byl využit při vedení rychlého protiútoků: a) křídelní prostor - 6x
b) středový prostor - 13x

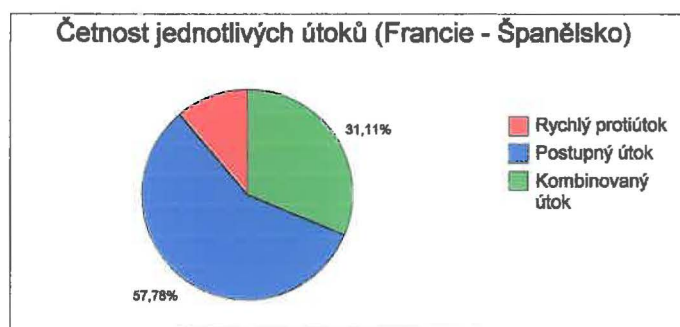

4.4. Výsledky kvantitativní a kvalitativní analýzy útočného herního systému rychlého protiútoků mužstva – Francie.

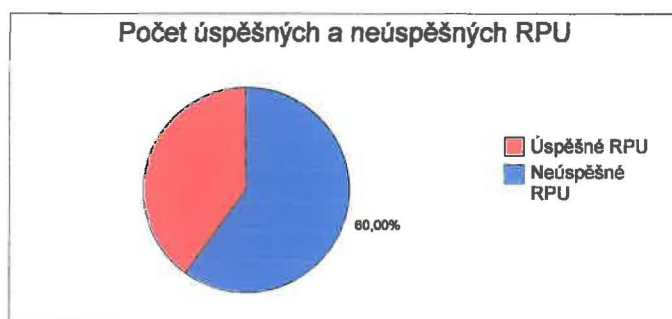
1. Utkání: Francie – Španělsko 3:1

branky: 41. Ribery, 83. Vieira, 92. Zidane – 28. Villa

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 5x
b) postupný útok, počet - 26x
c) kombinovaný útok, počet - 14x

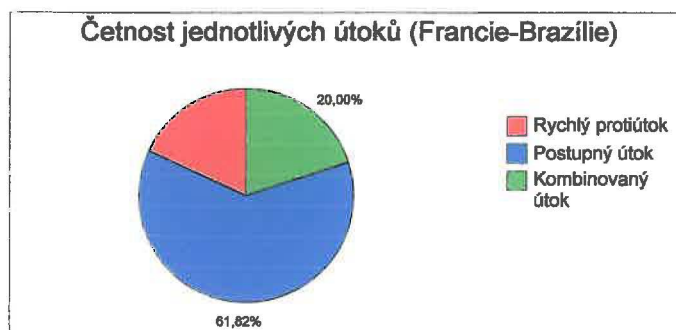
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 2x
b) neúspěšné - 3x

2. Utkání: Francie – Brazílie 1:0

branky: 57. Henry

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 10x
b) postupný útok, počet - 34x
c) kombinovaný útok, počet - 11x

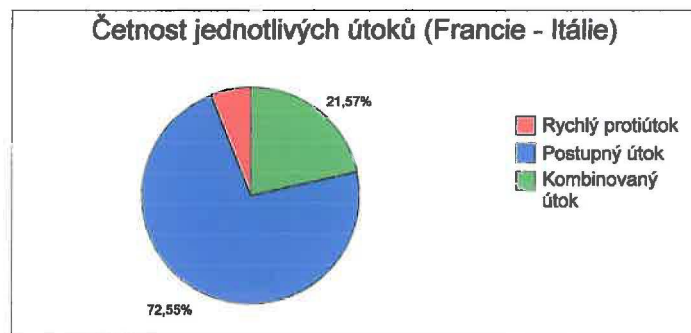
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 2x
b) neúspěšné - 8x

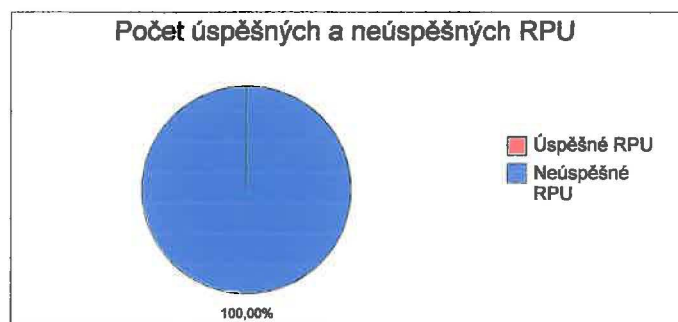
3. Utkání: Francie - Itálie 1: 2 (pokutové kopy)

branky: 7. Zidane, 19. Materazzi

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 3x
b) postupný útok, počet - 37x
c) kombinovaný útok, počet - 11x

2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 0x
b) neúspěšné - 3x

Hodnocení kvantitativní a kvalitativní analýzy všech RPU francouzské reprezentace

Při analýze RPU francouzské reprezentace jsem vycházel z dat nasbíraných ve třech utkáních, a to v zápasech Francie se Španělskem, Brazílií a také mě zajímalo využití tohoto útočného herního systému ve finálovém utkání s Itálií. **Četnost jednotlivých herních systémů** se opět odvozovala od vývoje utkání. V utkání se Španělskem se RPU objevil 5x, z toho dvakrát byl úspěšný a skončil brankou. V utkání s Brazílií se objevil 10x (vzhledem k tomu, že se Francie se ujala vedení po brance Henryho a otevřel se jí prostor pro tyto breakové situace). Ve finálovém utkání byla možnost vidět RPU pouze 3x. Z herního pojetí obou finálových účastníků byla patrná velká opatrnost způsobená důležitostí utkání. Úspěšnost RPU byla na 22% (tzn. 4 z 18 byly zakončeny střelou na či mimo branku). Ale na druhou stranu 2 z těchto 4 skončili brankou.

K získání míče došlo většinou (64%) vynuceným způsobem, kdy při postupném útoku soupeře Francouzi předvedli skupinový presink (zdvojení či ztrojení), který znamenal konstruktivní odebrání míče či vytvoření tlaku, pod kterým soupeř chyboval. Výjimkou bylo pouze finálové utkání, ve kterém se Francie viditelně nesnažila hrát dopředu. Situace před RPU byly náhodné, nečekané a neplánované.

Nejčastějším **prostorem při získání míče** byla středová zóna vlastní poloviny většinou v okolí středového kruhu (61% oproti 39% obranné zóny).

Téměř shodná je četnost při posuzování **doby trvání RPU**. Vysvětlení je jednoduché, jen se potvrzuje závislost na prostoru, ve kterém byl míč získán. V drtivé většině případů rychlých protiútoků zahájených ve středové zóně se doba pohybovala do 10s. Při RPU zahájených z prostoru obranné zóny bylo rozmezí 10-14s.

Při zkoumání **způsobu vedení RPU** jsem se nedočkal žádných překvapení. Většina byla založena na kombinaci rychlých přihrávek v pohybu. Samozřejmě opět záleželo na konkrétních situacích a aktuálním postavení soupeřových obránců při získání míče. Při důkladné analýze úspěšných RPU se zde objevil jeden nový model oproti ostatním týmům. Narážeka středového hráče s hrotovým a tím způsobený náběh do soupeřovy obrany z druhé vlny (gólová situace Francie - Španělsko, Ribery).

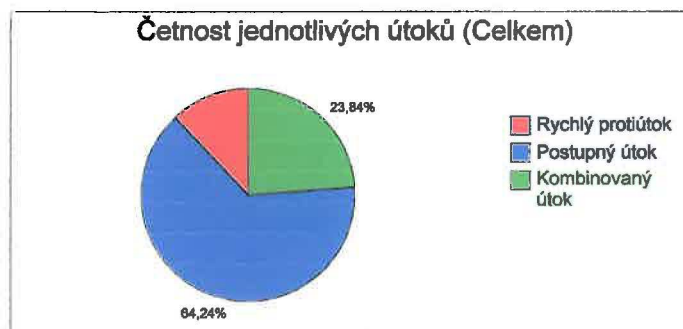
Hráči zapojeni do RPU Francie byly v převážné většině situací (83%) 2-3. Většinou se jednalo o jednoho hrotového hráče a dva hráče středové řady, kteří se dostávali do finální fáze útočných akcí (Henry) a (Zidane, Ribery, Vieira). Samozřejmě v některých případech se do útoku zapojili i hráči obranné řady. Ty se ale zúčastnili jen samotného zahájení RPU (odebrání míče, přesná rozehrávka).

Přesně polovina všech RPU Francie byla **zakočena** ztrátou míče. Převážně se jednalo o chyby na straně Francie než o dobrou obrannou práci soupeře. Vyskytl se opět problém finální přihrávky pod tlakem, ale také špatné zpracování míče způsobené možnou únavou v závěru turnaje (finále- Henry, Malouda).

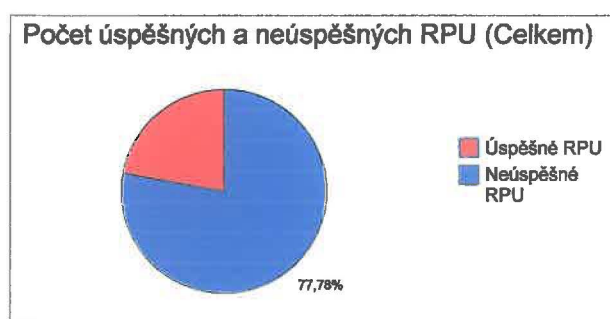
Při **využívání prostoru** francouzské reprezentace při vedení RPU se potvrzuje závislost na prostoru zahájení. Jak jsem již uvedl, k získání míče došlo ve většině situací v okolí středového kruhu vlastní obranné poloviny hřiště (67%). Prostorem využitým při vedení RPU byl poté střed hřiště (70%).

Kvantitativní znaky všech rychlých protiútoků francouzské reprezentace ve třech utkáních

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 18x
b) postupný útok, počet - 97x
c) kombinovaný útok, počet - 36x

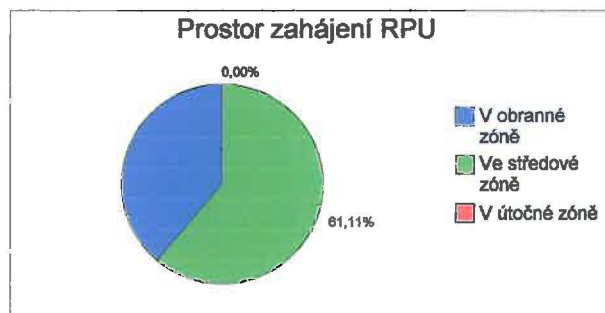
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné – 4x
b) neúspěšné - 14x

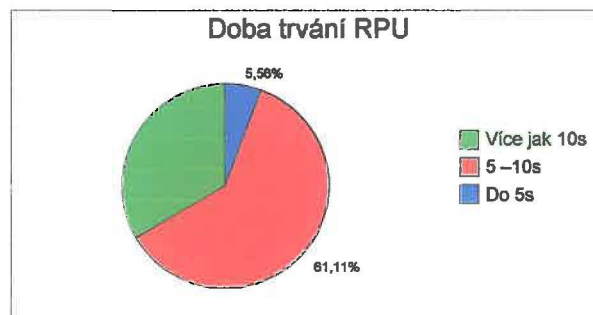
3. Způsob získání míče: a) vynuceně - 12x
b) nevynuceně - 6x

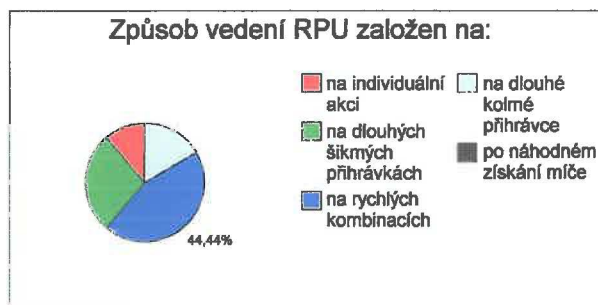
4. Prostor zahájení rychlého protiútoky: a) v obranné zóně - 7x
b) ve střední zóně - 11x
c) v útočné zóně poblíž střední - 0x

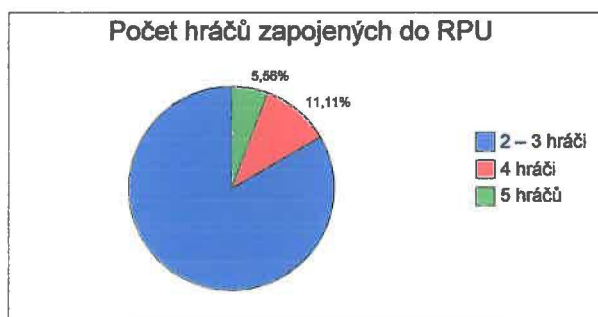
5. Doba trvání rychlého protiútoky: a) více jak 10s - 6x
b) 5 – 10s - 11x
c) do 5s - 1x

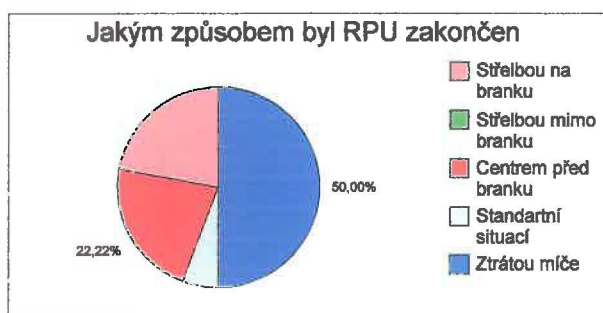
6. Způsob vedení RPU založený na: a) individuální akci jednotlivce - 2x
 b) dlouhých šikmých přihrávkách - 5x
 c) rychlých kombinacích založených na přihrávce - 8x
 d) dlouhé kolmé přihrávce - 3x
 e) po náhodném získání míče okamžité zakončení - 0x

7. Kolik hráčů se do protiútku zapojilo: a) 2-3 hráči - 15x
 b) 4 hráči - 2x
 c) 5 hráčů - 1x

8. Jakým způsobem byl rychlý protiútok zakončen: a) střelbou na branku - 4x
 b) střelbou mimo branku - 0x
 c) centrem před branku - 4x
 d) standartní situací - 1x
 e) ztrátou míče - 9x

9. Jaký prostor byl využit při vedení rychlého protiútoku: a) křídelní prostor - 6x
b) středový prostor - 14x

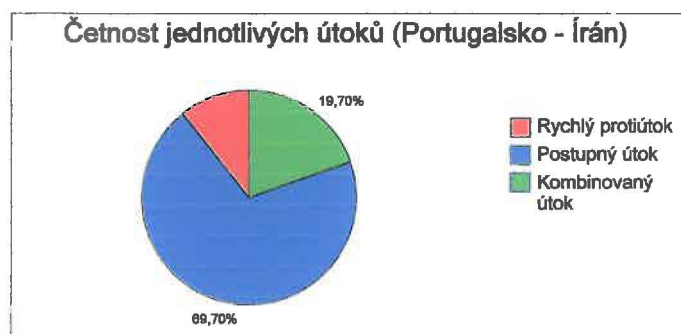

4.5. Výsledky kvantitativní a kvalitativní analýzy útočného herního systému rychlého protiútoků mužstva – Portugalsko.

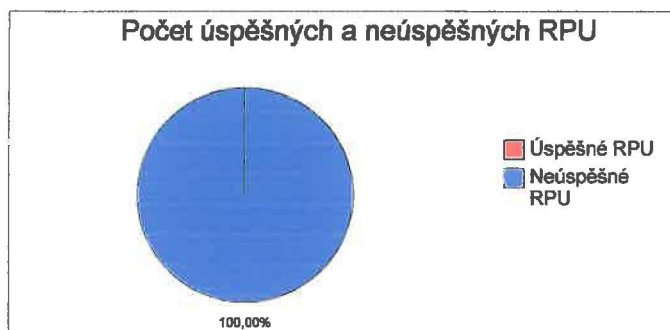
1. Utkání: Portugalsko – Írán 2:0

branky: 63. Deco, 80. Ronaldo

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 7x
b) postupný útok, počet - 46x
c) kombinovaný útok, počet - 13x

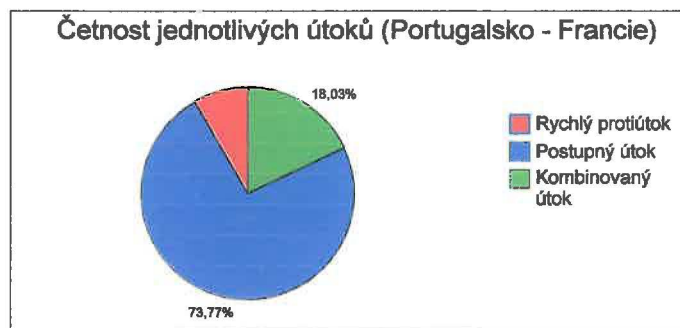
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 0x
b) neúspěšné - 7x

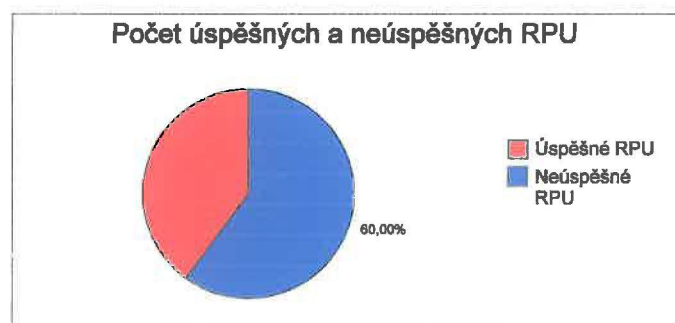
2. Utkání: Portugalsko – Francie 0:1

branky: 33. Zidane

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 5x
b) postupný útok, počet - 45x
c) kombinovaný útok, počet - 11x

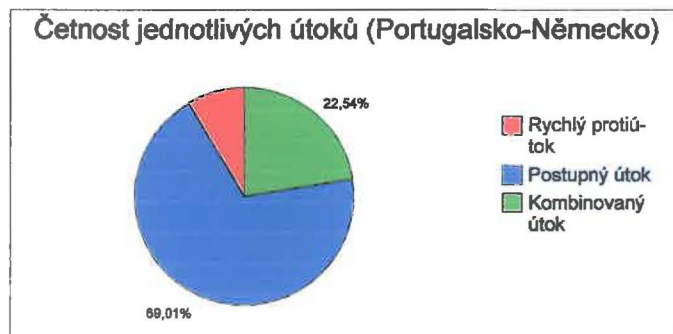
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 2x
b) neúspěšné - 3x

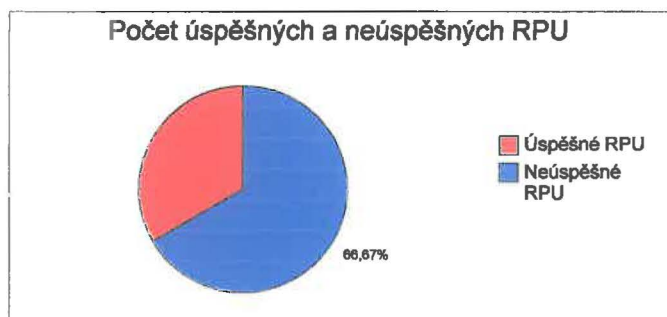
3. Utkání: Portugalsko – Německo 1:3

branky: 88. Nuno Gomes – 56. a 78. Schweinsteiger, 60. Petit (og)

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 6x
b) postupný útok, počet - 49x
c) kombinovaný útok, počet - 16x

2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 2x
b) neúspěšné - 4x

Hodnocení kvantitativní a kvalitativní analýzy všech RPU portugalské reprezentace

Při sledování portugalského národního mužstva nedošlo z mé strany k žádnému překvapení, co se týká **použití jednotlivých útočných herních systémů**. Sledoval jsem tři zápasy a to s Iránem, Francií a Německem. V těchto třech utkáních naprosto převažoval útočný herní systém postupného útoku (71%) nad 20% kombinovaného. Zbýlých 9% připadlo tedy RPU. Z osmnácti RPU bylo úspěšných, tedy zakončených střelou, pouze čtyři. Ne nadarmo se Portugalcům říká „Evropští Brazilci“, jelikož při srovnání nacházíme v jejich herním pojetí spoustu podobností právě s Brazilci.

Při analýze způsobu, jak Portugalci získávali míč, jsem zjistil, že v jejich utkáních došlo k **získání míče** před RPU vynuceným způsobem v pouhých 39% případů. Těmto situacím předcházelo zformování obranného bloku, kdy po následném presinku a konstruktivním odebrání míče (např. Nuno Valente), se snažila o co nejrychlejší přesun vpřed. Také jsme měli možnost vidět RPU i po standartních situacích soupeřů či rohovém kopu, kdy rychlou akcí založil brankář Ricardo dlouhým výhozem. Získání míče tedy předcházelo více náhodných situací (61%), než že by se portugalské mužstvo nějak cíleně připravovalo na rychlé breaky.

Prostor zahájení byl 50% ve střední zóně a 50% v obranné. Opět záleželo na postavení obranného bloku. Závislost prostoru zahájení na **době trvání jednotlivých RPU** je zřejmá i u portugalské reprezentace. Jelikož bylo 50% RPU zahájeno v obranné zóně, doba jejich trvání je také v 55% delší než 10s.

Tento faktor je také závislý na **způsobu vedení RPU**, kdy byla většina (cca 80%) RPU založena na individuální akci jednotlivce, či kombinaci založené na přihrávkách, jemuž předcházelo také individuální vedení míče (10-30 metrů), které měli většinou na svědomí vůdci týmu Deco a Ronaldo.

Při studii **typologie a počtu hráčů zapojených do RPU**, se potvrdila také závislost na době trvání RPU a prostoru zahájení. Portugalci se zhruba v 56% případů dostali do finální fáze ve 4 až 5 hráčích. V těchto případech se podíleli na akci jak hrotoví hráči, tak i 3 až 4 hráči středové řady (Ronaldo, Deco, Simao, Figo- velice útočně ladění hráči).

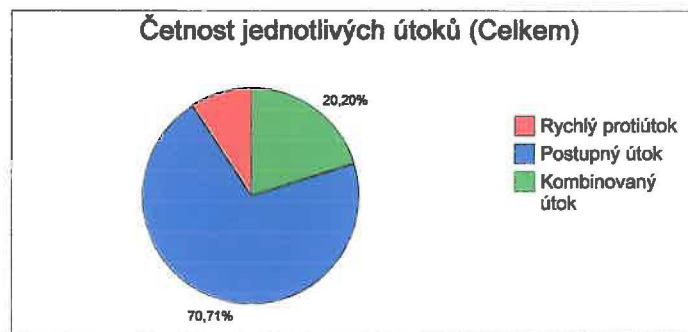
Při sledování **způsobu zakončení RPU** vyšla najevo 33% ztrátovost. K **chybám**, ke kterým docházelo při vedení jednotlivých akcí, patřila špatná přihrávka např. načasování při přihrávce na spoluhráče v pohybu (dlouhé přihrávky vzduchem za obranu), špatné zpracování míče (utkání Portugalsko - Německo, Pauleta). Opět se zde objevil problém přesnosti finální přihrávky, většinou způsobený tlakem soupeřových obránců či nezvládnutí spojení činností

(uvolnění se kličkou a přesná přihrávka).

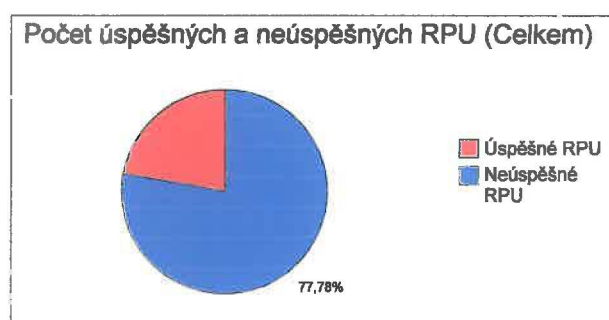
Portugalsko se stejně jako ostatní týmy snažilo při RPU využít otevřeného či odkrytého prostoru v obraně soupeře. V případě Portugalska bylo **využití těchto prostor** v poměru: 70% středový prostor ku 30% křídelní prostoru.

Kvantitativní znaky všech rychlých protiútoků Italské reprezentace ve třech utkáních

1. Srovnání s dalšími druhy útoků: a) rychlý protiútok, počet - 18x
b) postupný útok, počet - 140x
c) kombinovaný útok, počet - 40x

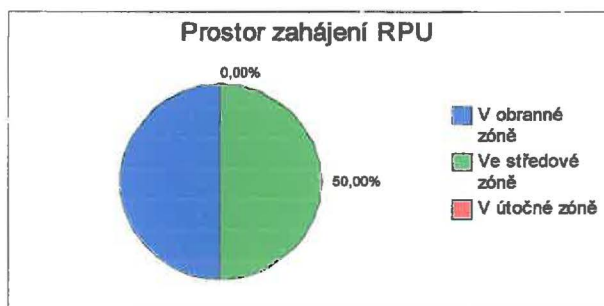
2. Počet úspěšných a neúspěšných rychlých protiútoků: a) úspěšné - 4x
b) neúspěšné - 14x

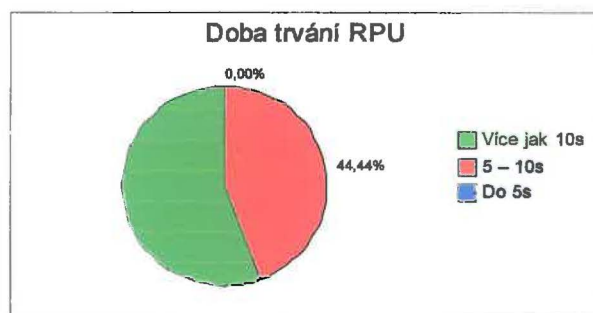
3. Způsob získání míče: a) vynuceně - 7x
b) nevynuceně - 11x

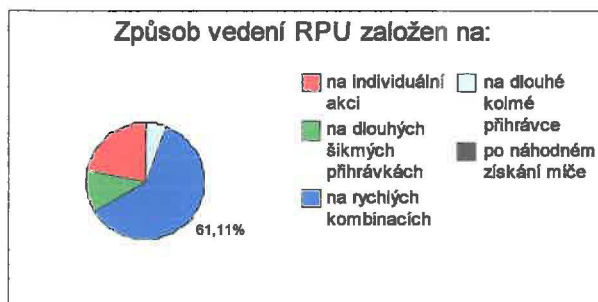
4. Prostor zahájení rychlého protiútoky: a) v obranné zóně - 9x
b) ve střední zóně - 9x
c) v útočné zóně poblíž střední - 0x

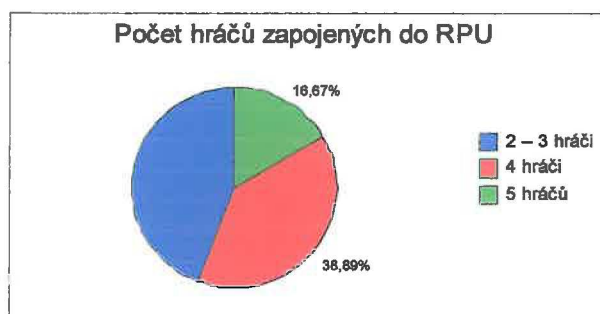
5. Doba trvání rychlého protiútoky: a) více jak 10s - 10x
b) 5 – 10s - 8x
c) do 5s - 0x

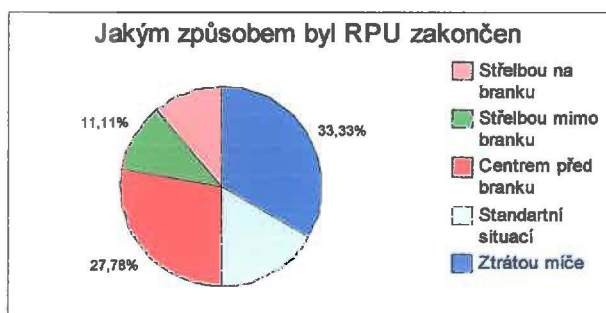
6. Způsob vedení RPU založený na: a) individuální akci jednotlivce -4x
 b) dlouhých šikmých přihrávkách - 2x
 c) rychlých kombinacích založených na přihrávce -11x
 d) dlouhé kolmé přihrávce - 1x
 e) po náhodném získání míče okamžité zakončení - 0x

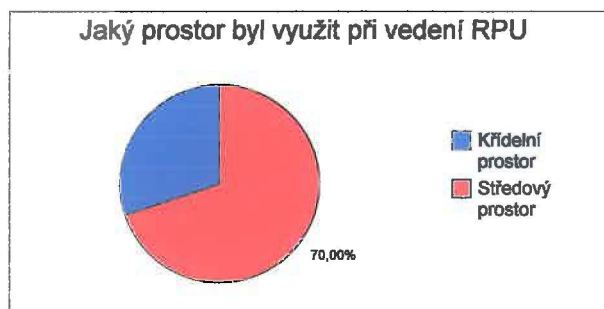
7. Kolik hráčů se do protiútku zapojilo: a) 2-3 hráči - 8x
 b) 4 hráči - 7x
 c) 5 hráčů - 3x

8. Jakým způsobem byl rychlý protiútok zakončen: a) střelbou na branku - 2x
 b) střelbou mimo branku - 2x
 c) centrem před branku - 5x
 d) standartní situací - 3x
 e) ztrátou míče - 6x

9. Jaký prostor byl využit při vedení rychlého protiútoku: a) křídelní prostor - 6x
b) středová zóna - 14x

5. Závěrečná část

5.1. Diskuse

V mé studii jsem se zaměřil na analýzu rychlého protiútku (kvantitativní a kvalitativní) ve vybraných utkáních MS 2006 v kopané v Německu. Týmy, které jsem pozoroval byly reprezentace Itálie, České republiky, Francie, Portugalska a Ghany. Snažil jsem se zjistit jaké herní situace předcházely rychlým protiútokům a také důkladně rozebrat a zanalyzovat následnou breakovou situaci. Analýzy těchto útočných situací byly předloženy v nejširší míře ve výsledkové části této práce. Tato kapitola slouží k interpretaci výsledků, kde je snahou shrnout je a porovnat s hypotézami práce a navrhnout aplikace do tréninkové praxe.

Když jsem zjišťoval úspěšnost jednotlivých útočných herních systémů v závislosti na počtu vstřelených branek z odborných publikací, analýz z MS 2006, či diplomových prací mých kolegů, jako nejúspěšnější byl považován postupný útok, z kterého padlo 62 branek (což představovalo 61,4%). Velice významnou roli na tomto mistrovství hrál právě i rychlý protiútok. Rozhozenou a nezformovanou obranu se podařilo překonat ve 29 případech (což činilo 28,7%) všech branek ze hry. Zbylých 9,9% připadlo na kombinovaný útok. Dalších 46 branek padlo ze standartních situací. U branek vstřelených ze standartních situací by ještě bylo dobré hodnotit, co předcházelo, jelikož tomu v mnoha případech mohl dopomoci rychlý protiútok.

V mých výsledcích jsou hodnoty odlišné, důvodem je fakt, že jsem sledoval a analyzoval rychlé protiútoky v 15 zápasech z 64. Přesto si myslím, že poznatky a fakta, která jsem při pozorování nasbíral mají dostačující výpovědní hodnotu a pomůžou mi při tvorbě modelových situací (tréninkových cvičení) k využití v tréninkové praxi.

Při sledování četnosti jednotlivých herních systémů jsem se nedočkal velkých překvapení, a opravdu jak jsem předpokládal u většiny vybraných týmů, převažoval útočný herní systém postupného útoku nad všemi ostatními. Výjimkou byla pouze Italská reprezentace, která měla nejpoužívanější systém kombinovaného útoku (71%). Nakonec tímto stylem hry uspěli a stali se mistry světa. Jak jsem zjistil, četnost rychlých protiútoků je závislá na mnoha faktorech. Závisí na důležitosti a typu utkání (soutěžní, turnajové), na kvalitě soupeře, na herním stylu, které mužstva vyznávají. Tento faktor je také závislý na typologii

hráčů, které v mužstvu trenér má (Brazílie ve 3 utkáních pouze 6x rychlých protiútoků). Asi nejdůležitějším poznatkem, který ovlivňuje četnost jednotlivých útočných herních systémů je vývoj utkání. Byli jsme svědkem několika utkání, kdy po první obdržené brance (stav 0:1) se již do konce hrací doby rychlé protiútoky neobjevili, nebo jen zřídka.

Úspěšnost RPU podle mnou stanovených kritérií byla celkem dobrá. Jelikož vycházím z faktu, že úspěchem v utkání je vyhrát popř. vstřelit branku, která mi k vítězství dopomůže, za úspěšné RPU jsem považoval jen ty, které byly zakončeny střelou na branku či mimo branku. Při takto formulované kategorii byla úspěšnost všech rychlých protiútoků na 34 % a nakonec překvapivě předčila mnou předpokládané hodnoty. Nejlépe na tom v tomto ohledu byla Ghana 47 % a italská reprezentace 45 %, dále pak Česká rep. 31 %, a nejhůře Portugalsko 22 % a Francie 22 %. Samozřejmě v počtu vstřelených branek a přesnosti střel (střel na branku, mimo branku) jsou čísla trochu jiná.

K získání míče ve většině v 62 % případů došlo vynucených způsobem, ať už se jednalo o kvalitně odvedený presink ze zformovaného obranného bloku (zdvojením či ztrojením). Tento způsob získání míče byl nejčastější (potvrzení hypotézy). Konkrétní příklady jsou podrobně uvedeny v předchozí kapitole. Nevynuceným způsobem byl míč získán v 38 % případů. Jednalo se o situace jako je nepřesná přihrávka při rozehrávce, odražený míč po hlavičkovém souboji, náhodně odražený míč apod. Nejlépe v této statistice vyšli reprezentanti České rep. 81 % vynuceným způsobem, Itálie a Francie 70 % a 67 %, pak reprezentace Ghany 52 % a nejhůře Portugalsko 39 %.

Z výsledků jsem také zjistil, že nejčastějším prostorem, kde došlo k získání míče a zahájení rychlého protiútku, byla středová zóna vlastní obranné poloviny hřiště, kdy byla četnost rovnoměrně rozvrstvena do celé šířky hřiště. Zahájení v obranné zóně 32 % a středové 68 %. V útočné zóně nedošlo k získání míče ani v jednom případě. Záviselo to na tom, co předcházelo vynucenému získání míče tj. jak byl obranný blok nízko či vysoko postaven a v jaké fázi útoku soupeře začal být blok aktivní (začali hráči skupinově vytvářet tlak na míč reps. kde chtěli získat míč).

Při výzkumu doby trvání rychlého protiútku, jsem zjistil, že se nedá tento útočný herní systém časově omezit. Doba trvání je ovlivněna jednak prostorem zahájení RPU, způsobem vedení RPU, ale také i v jaké fázi utkání byl RPU proveden. Musíme totiž počítat

s jistou mírou unavenosti hráčů např. v závěru utkání. Vyskytly se zde akce, které trvaly 13-15s od zahájení k zakončení a obrana se i přesto nestačila zformovat. Největší procentuální část 55 % připadá rozmezí 5- 10s , dále pak RPU delší než 10s se objevily ve 41 % případů, akce trvající do 5s se objevovaly pouze ojediněle a většinou se jednalo o neúspěšné rychle končící pokusy.

Způsob vedení rychlého protiútoku byl u každého týmu trochu odlišný, nejvíce se však vyskytlo akcí založených na rychlých kombinacích zal. na přihrávce 47 %, což zcela nesouhlasí z mým předpokladem. V 15 % a 17 % akcí založených na dlouhých šikmých přihrávkách a dlouhé kolmé přihrávce. V 10 % se jednalo o individuální akci. Ve 2 % breakových situací jsme měli možnost vidět okamžité zakončení po náhodném získání míče. Těžko říci, který je nejvýhodnější, opět záleží na jednotlivých situacích (např. kde byl získán míč, v jakém je soupeř postavení a jakým způsobem reaguje na vzniklou situaci).

Při vedení útoku docházelo k největší chybovosti při herních činnostech jednotlivce jako jsou zpracování míče (způsobená rychlostí provedení pod tlakem soupeře, nebo únavou v závěru utkání), vedení míče (způsobené nedostatečnou technickou vyspělostí), nabíhání a výběr místa (několikrát jsme byli svědky špatného naběhnutí do středu hřiště a zavření celé akce, místo náběhu do křídla – rozšíření hry). Co se stalo největším problémem při vedení rychlých protiútoků, byly chyby v přihrávání (způsobené technickou nedostatečností v přihrávání pod tlakem, zbrklostí, unáhleností či neadresností). Dále pak neschopností hráčů řešit náročné navazující herní situace jako (vítězný souboj a časovaná kolmá přihrávka do prostoru na nabíhajícího útočníka, či uvolnění se a přesné provedení finální přihrávky).

V případě zjišťování akčního pohybového radia hráčů při jednotlivých rychlých protiútocích, jsem zjistil u většiny akcí nízkou podporu útočníků hráči středové řady. Ve většině útočných akcí založených na co nejrychlejším přechodu vpřed, se dostali do finální fáze 2-3 hráči v 67 %, 4 hráči v 25 % a 5 hráčů málokdy v 8 % všech případů . Výjimkou byly reprezentace České rep. a Portugalska, kde se z 50 % zúčastnili finální fáze 4-5 hráčů. Opět tato skutečnost závisí na prostoru zahájení a způsobu vedení rychlého protiútoku.

Při sledování způsobu zakončení rychlých protiútoků jsem zjistil, že nejčastěji je zakončen střelou na branku či mimo branku 34 %, dále pak v 17 % centrem před branku, v 13 % standartní situací. V 36 % všech breakových situací končí ztrátou míče.

Chyby, které se při zakončení vyskytovaly nejvíce byly, zakončení střelbou pod tlakem obránců soupeře, či zpracování jedním dotykem těsně před střelbou. Důvodem těchto chybných řešení je hlavně požadavek co nejrychlejšího provedení dané herní činnosti jednotlivce, způsobený tlakem obránců soupeře.

Nejvíce využívaným prostorem při vedení RPU byla středový prostor 61 % oproti křídelnímu prostoru 39 %. V tomto směru se také hodně liší jednotlivá utkání. Opět jsou tato čísla závislá na prostoru zahájení rychlého protiútoky a také na obranné reakci soupeře.

Účinnost k tomu
úspěšnosti
K 2
210 úspěšnosti
0'00 (neprobíhá)

ZÁKLADY 10

5.2. Doporučení do praxe

Jsem rád, že také mého posledního cíle bylo docíleno, tedy že došlo k získání nových impulsů a idejí, které by se dále mohly uplatňovat v trenérské praxi. Námětů na zamyšlení je mnoho. Protože se mi podařilo nashromáždit velké množství, často velmi zajímavých, dat.

Tato výzkumná práce mi umožnila si potvrdit, že kopaná je fenomén, na který lze nahlížet z velkého množství různých úhlů pohledu a lze sledovat a následně vyhodnocovat neuvěřitelné množství dat, z kterého lze následně získat neméně velké množství více či méně zajímavých výsledků, které lze opět na mnoho způsobů prezentovat. Proto bych se tady nerad pouštěl do nějakých velkých závěrečných soudů či prohlášení. Přesto o některých zajímavých skutečnostech z mého pozorování se nemohu nezmínit:

- 1) **Většina rychlých protiútoků vychází z kvalitního obranného postavení a konstruktivního odebrání míče soupeři.**
- 2) **Nejčastěji jsou rychlé protiútoky vedeny v rozmezí 5 – 10 vteřin.**
- 3) **Nejčastější příčinou neúspěšného provedení rychlého protiútku je nepřesnost přihrávání.**
- 4) **Způsoby vedení rychlých protiútoků, které nejčastěji vedly k překonání obrany a zakončení střelbou:**
 - a) Po standartní situaci soupeře rychlý přechod vpřed s využitím odkrytého křídelního prostoru.
 - b) Individuální průnik odkrytým středem hřiště způsobeným především špatnou těsností mezi středovou a obranou řadou soupeře.
 - c) Přesná přihrávka do prostoru za obranu soupeře při vysoko postaveném obranném bloku na nabíhajícího spoluhráče
možnosti vedení: diagonálně, po křídle
přihrávka: na útočníka (hrot), na hráče středové řady
 - d) Po získání míče ve středu hřiště hráčem středové řady, narážečka (kombinace – přihráj a běž) s hrotovým útočníkem a tím způsobený náběh z druhé vlny
- 5) **Nejčastější příčinou nepřesného zakončení je rychlost provedení a tlak soupeřových obránců.**

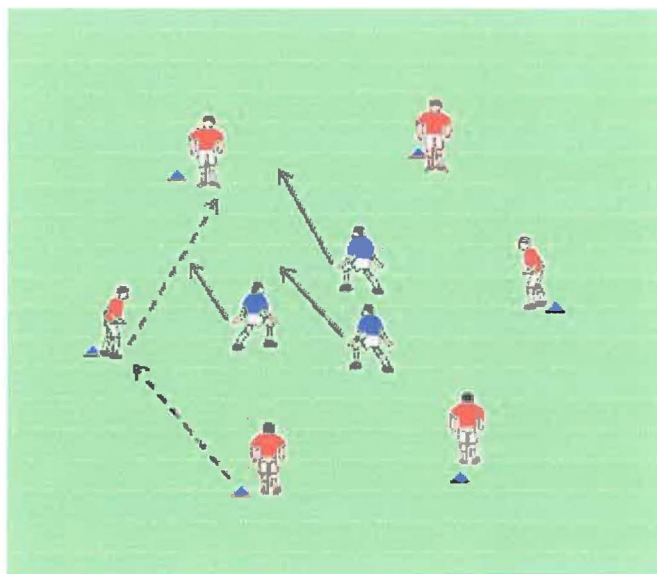
Add 1. Většina rychlých protiútoků vychází z kvalitního obranného postavení a konstruktivního odebrání míče soupeři.

Jelikož vycházím z faktu, že většina RPU je založena po kvalitně odvedeném presinku a konstruktivním odebrání míče, je také nutné zařadit do tréninkového procesu různá cvičení na tyto herní činnosti a důkladně se jim věnovat. Zde uvádím jen dvě cvičení na nácvik presinku, jelikož ohnisko mého pozorování bylo zaměřené spíše na typologii jednotlivých RPU. Nemohu je však opomenout.

cvičení v kruhu?

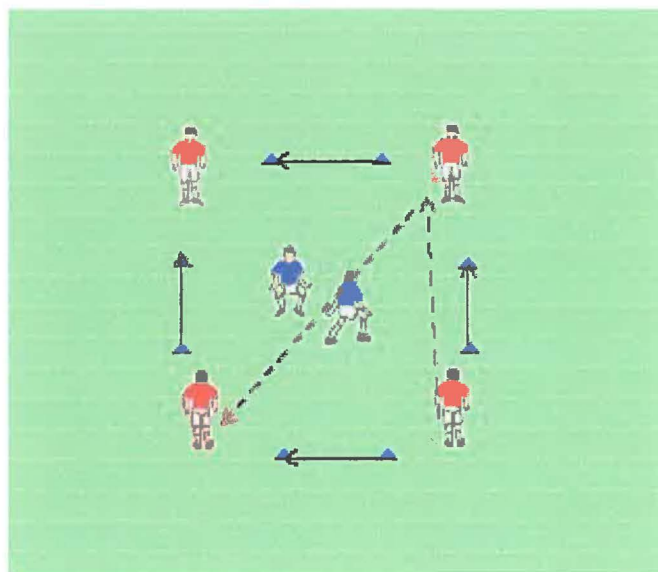
Cvičení 1. „Bago,, ve vymezeném prostoru

(kruh, $r=8m$), 6 na 3, povinné dva kontakty s míčem

Cvičení 2. „Bago,, ve vymezeném prostoru

(čtverec 10x10m), 4 na 2, povinné dva kontakty s míčem, v rozích možnost zpracování více do šířky a do hloubky

Add 2. Nejčastěji jsou rychlé protiútoky vedeny v rozmezí 5 – 10 vteřin.

Add 3. Nejčastější příčinou neúspěšného provedení rychlého protiútku je nepřesnost přihrávání.

Samozřejmě, že cílem tréninku by mělo být zrychlení hry, jelikož v dnešní kopané jsou kladeny vysoké nároky rychlost provedení jednotlivých herních činností, tak i herních kombinací. Důležité je naučit hráče vést rychlý protiútok, co možná nejrychleji (tzn. co nejvyšší rychlost provedení herních činností) při zachování přesnosti (např. přesnost přihrávání, střelby atd.). Právě nepřesnost přihrávání je nejčastější příčinou ztráty míče při vedení RPU. Tyto nepřesnosti jsou nejčastěji právě způsobeny rychlostí provedení dané herní činnosti jednotlivce. Proto je důležité na to hráče připravit. Samozřejmě při nácviku začínat od jednoduššího ke složitějšímu, ale v závěru nácviku konkrétně u RPU se snažit o maximální rychlost provedení, která je rozhodující.

Add 4. Způsoby vedení rychlých protiútoků, které nejčastěji vedly k překonání obrany a zakončení střelbou:

Jak jsem již uvedl, vyskytlo se při mém pozorování několik základních typů vedení RPU, které vedly k překonání obrany a zakončení střelou. V této kapitole jsem ke každému typu uvedl konkrétní příklad z utkání a několik modelových situací využitelných při nácviku v trenérské praxi.

1. Postup při nácviku RPU v tréninkových jednotkách:

- a) Videokázka dané situace (také kladné ovlivnění motivace hráčů)
- b) Vysvětlení problému - proč budu daný typ vedení RPU nacvičovat?
 - kdy dané typy vedení RPU použiji?
 - jakým způsobem budu dané situace řešit? (popis situací)
- c) Upozornění na kritická místa provedení
- d) Nacvičování s hráči, kteří se RPU zúčastní

2. Principy při nácviku

- a) nacvičovat od nejjednoduššího ke složitějšímu
(Herní cvičení 1. typu: místo obránců postavit jen kužele či tyče, později herní cvičení 2. typu: s obránci)
- b) postupně zvyšovat rychlost provedení
- c) snaha o navodění podmínek utkání

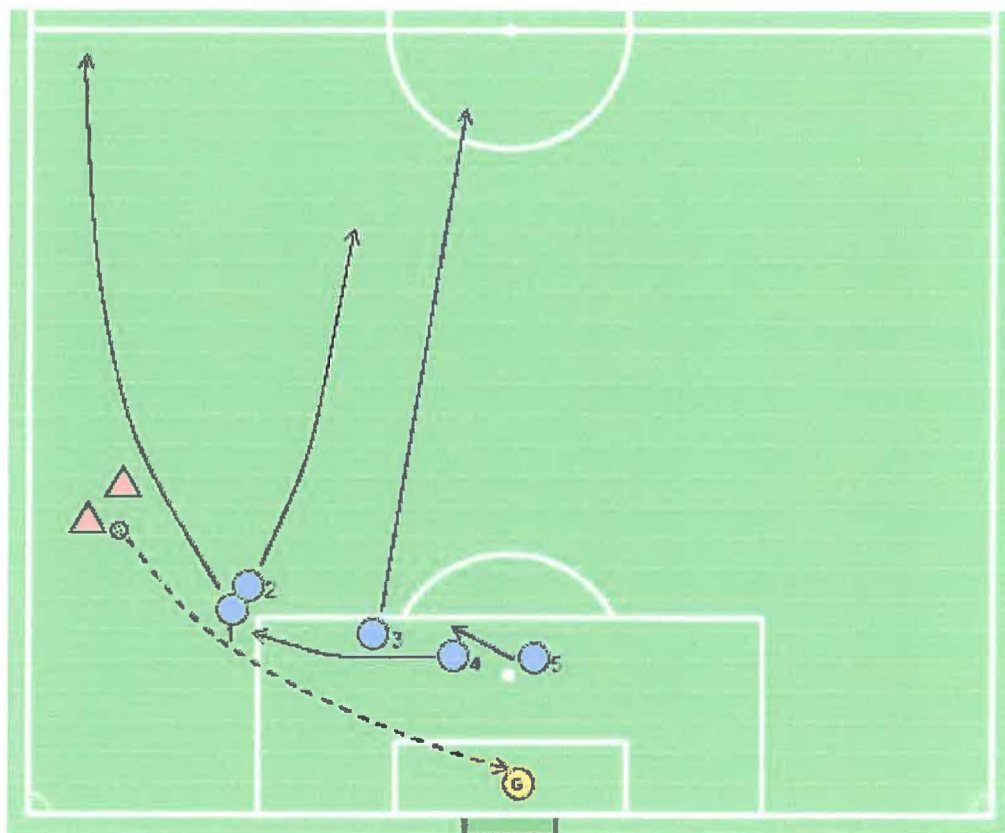
Modelové situace:

1. Útočná standartní situace soupeře – volný přímý kop soupeře

a) **obránné postavení:** (1, 2) stojí ve zdi, jelikož rozehrávají dva hráči soupeře, (3) hlídá krátký míč, (4,5) prostor před brankou, zbylí hráči hlídají osobně hráče soupeře.

b) **řešení, rozdělení činností:** Když míč z volného přímého kopu se chytne brankář, RPU se zúčastní hráči (1, 2, 3 – ti, kteří nemají za úkol osobní bránění), hráči (4, 5) se posouvají do odkrytého prostoru na levé straně kvůli zajištění v případě ztráty míče. Ti, co bránily osobně zůstávají u svých hráčů dokud mužstvo definitivně nezíská míč pod svou kontrolu.

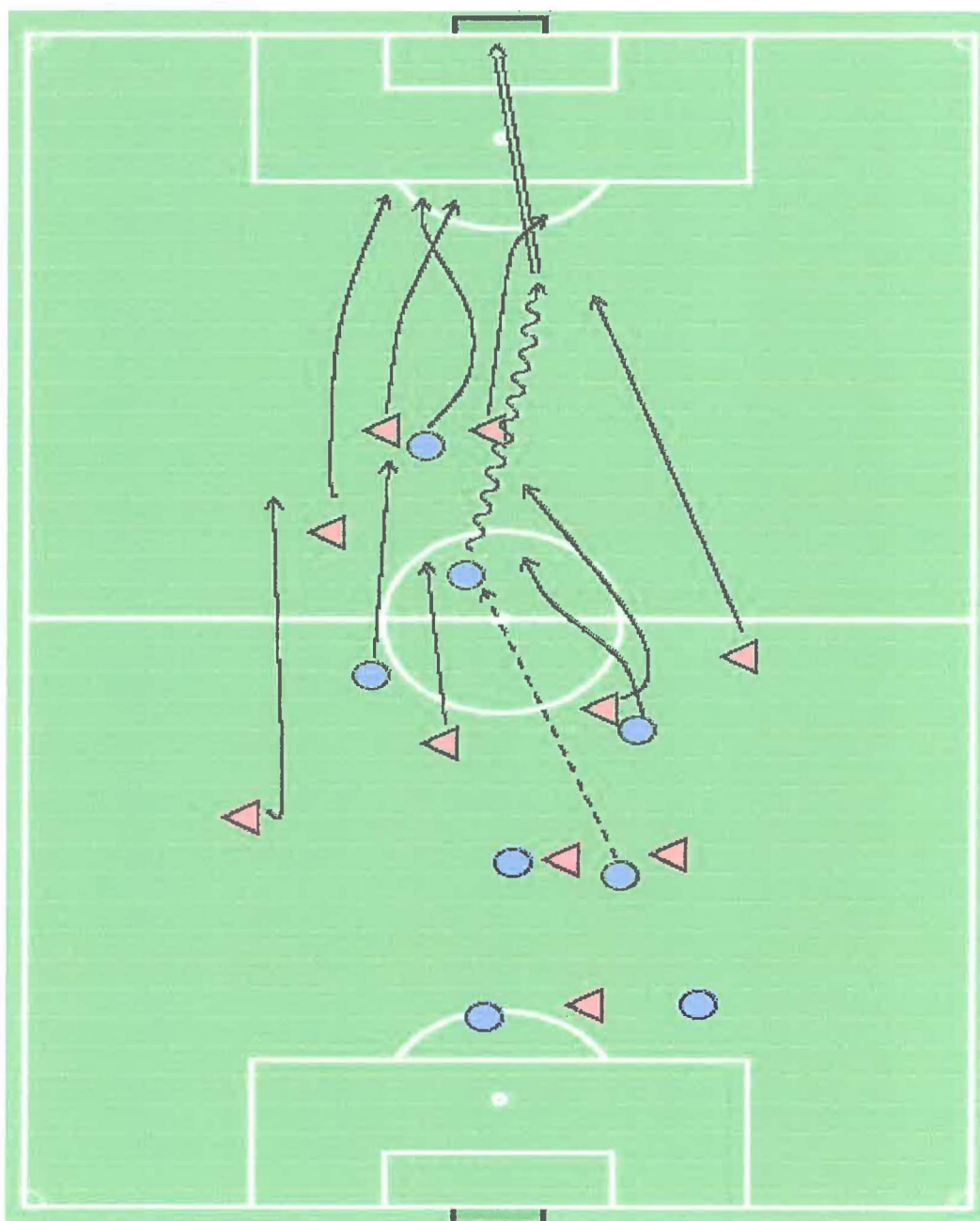
c) **kritická místa:** Rychlý a účelný pohyb sprintem vpřed, přesný výhoz či výkop brankáře, vyhodnocení nově vzniklé situace při pohybu vpřed (naděje na úspěch)

2. Příklad z utkání: Itálie - Ghana

2. Individuální průnik odkrytým středem hřiště způsobeným především špatnou těsností mezi středovou a obranou řadou soupeře.

- kvalitně odvedená obranná práce (konstruktivní odebrání míče - Appiah)
- rychlá přihrávka do středu hřiště na volného hráče středové řady
- rychlé vedení míče volným prostorem ve středu hřiště (Asamoah)
- střelba ze střední vzdálenosti v plném běhu

Modelová situace:

1. Po získání míče ve středu hřiště, využití prostoru ve středu hřiště díky špatné těsnosti obranné a středové řady soupeře

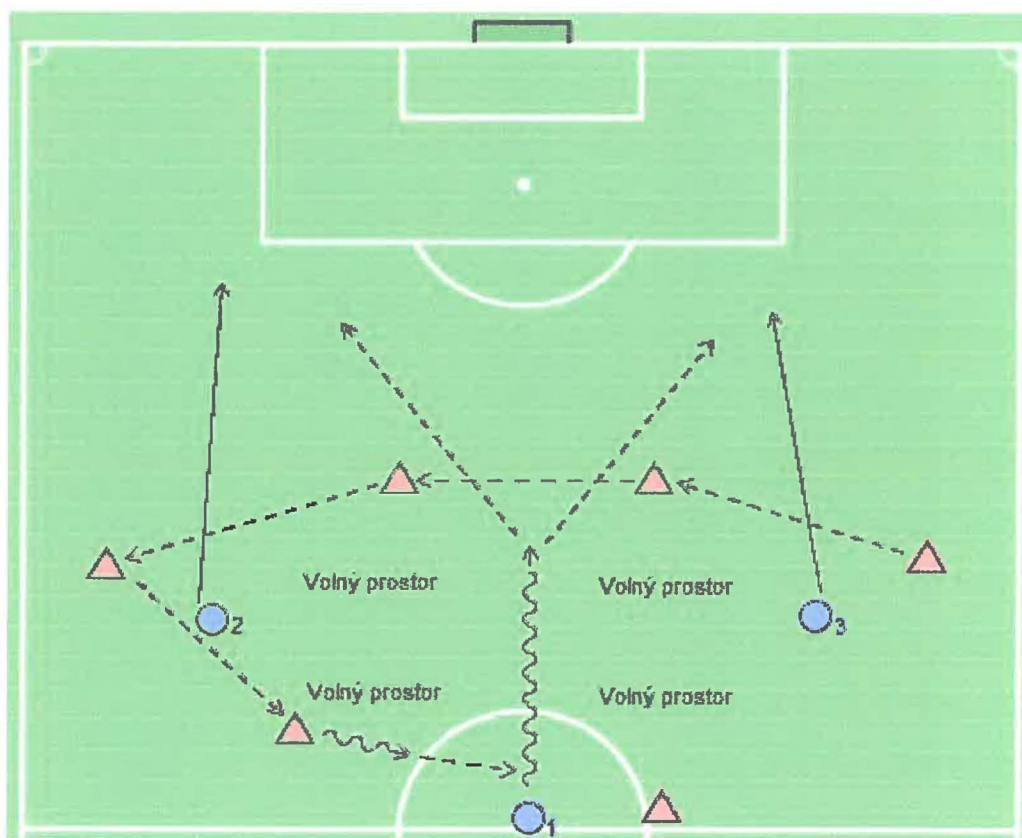
a) postavení hráčů: soupeř je v útočném postavení (tzn. Hráči jsou většinou v pozici vně bránících hráčů). Hráči si přihrávají, uprostřed hřiště dojde ke ztrátě míče, RPU se zúčastní hráči (1,2,3), tedy střední záložník a dva útočníci.

b) možnosti řešení: po získání míče ve středu hřiště hráčem (1), využití volného prostoru (způs. špatnou těsností obranné a středové řady soupeře) rychlým vedením míče.

1. Přihrávka mezi obránce na nabíhajícího spoluhráče (2, 3)

2. Individuální zakončení střelou ze střední vzdálenosti

c) kritická místa: kvalitní vedení míče, časovaná přihrávka mezi obránce na nabíhajícího spoluhráče (event. dobrá střela ze střední vzdálenosti), naběhnutí a výběr místa

Modelové situace:

1. Po výkopu od branky soupeře, dlouhý podkopnutý míč za obranu soupeře se zpětnou rotací, využití prostoru za obranou linií způsobem vysoko postaveným obranným blokem.

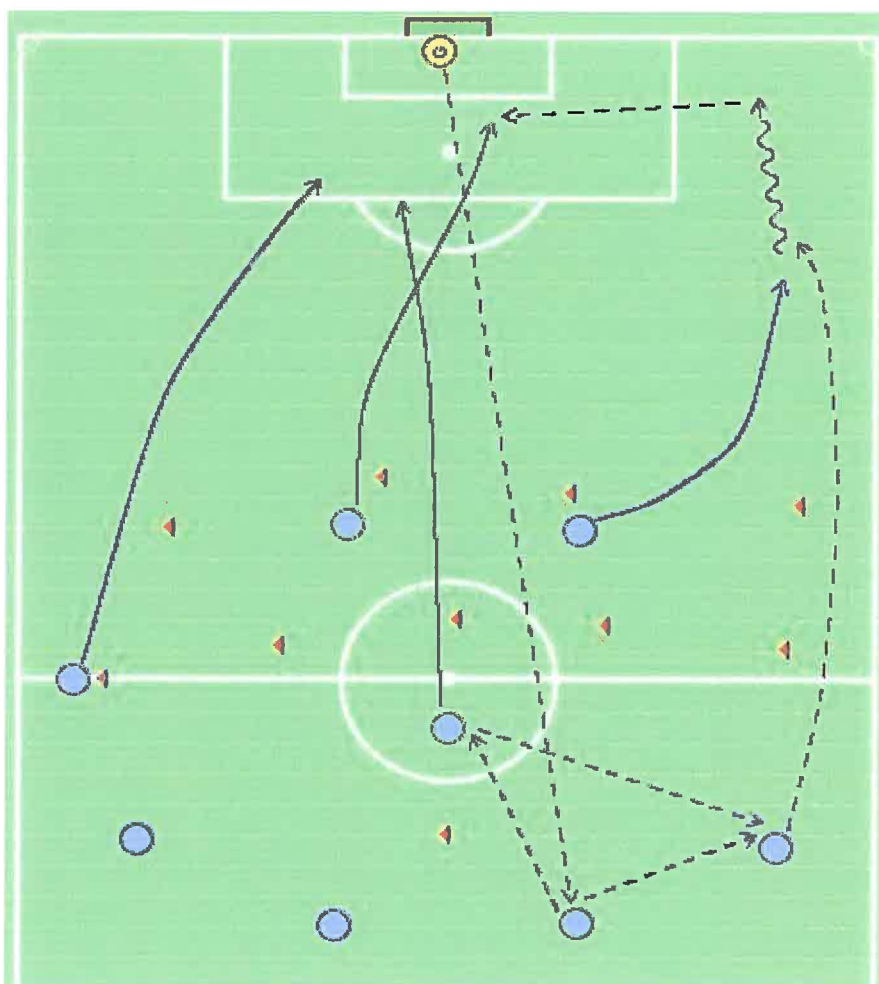
a) postavení hráčů: Výkop od branky soupeře, obranné postavení – 4 obránci v řadě. RPU se zúčastní dva útočníci a dva hráči středové řady.

b) možnosti řešení: Po výkopu od branky využití prostoru za obranou soupeře.

1. přímé zklepnutí na krajního obránce, dlouhý míč do křídla na nabíhajícího útočníka

2. zklepnutí či vyhraný hlavičkový souboj na hráče středové řady, přihrávka do strany na krajního obránce, dlouhý míč do křídla za obranu na nabíhajícího útočníka

c) kritická místa: Přesné zklepnutí či vyhraný hlavičkový souboj cílený na spoluhráče, načasování náběhu za obranu soupeře, přesná časovaná dlouhá přihrávka, přesný centrovací míč, náběh do zakončení

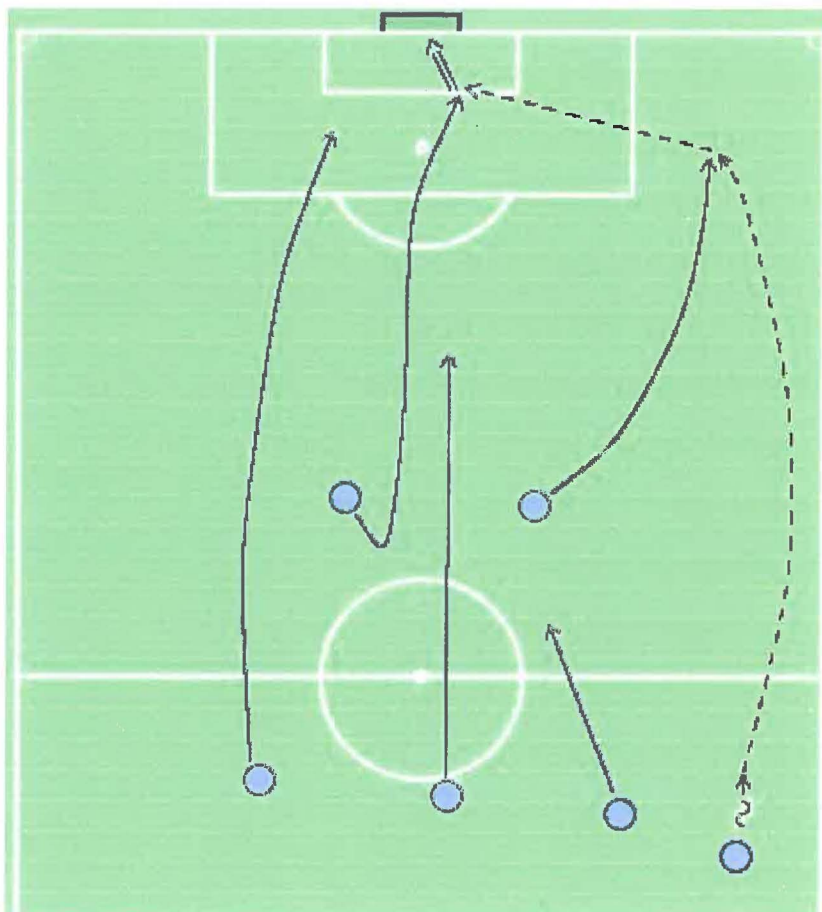
2. Po získání míče ve středu hřiště, dlouhý podkopnutý míč za obranu soupeře se zpětnou rotací, využití prostoru za obranou linií způs. vysoko postaveným obranným blokem.

1. Typ

a) **postavení hráčů:** Při získání míče ve středu hřiště, končí obranné postavení, rychlý přechod z obranné fáze na útočnou. Finální fáze RPU se zúčastní dva útočníci, jeden hráč středové řady (levý záložník). Ještě jeden hráč středové řady jde do tandemu (náběh z druhé vlny).

b) **možnosti řešení:** 1. Dlouhý míč za obranu soupeře na nabíhajícího útočníka

c) **kritická místa:** Přesnost dlouhé přihrávky, načasování náběhu za obranu, doplnění ostatními hráči.

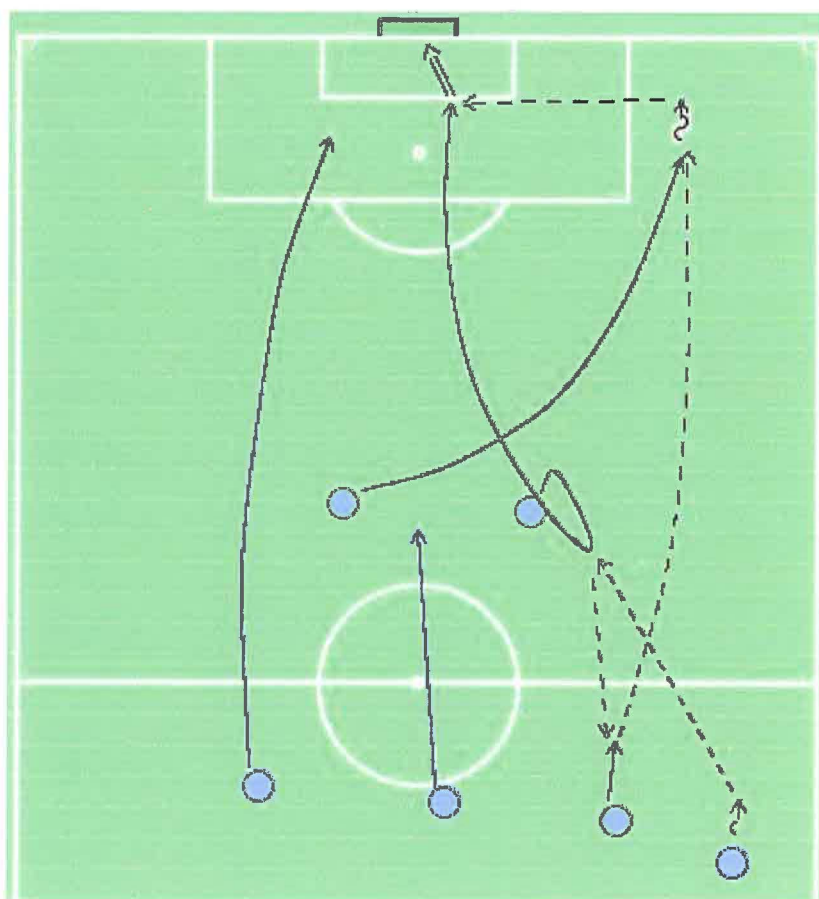

2. Typ

a) **postavení hráčů:** Při získání míče ve středu hřiště, končí obranné postavení, rychlý přechod z obranné fáze na útočnou. Finální fáze RPU se zúčastní dva útočníci, jeden hráč středové řady (levý záložník). Ještě jeden hráč středové řady jde do tandemu (náběh z druhé vlny).

b) **možnosti řešení:** 2. Po narážce s hrotovým hráčem, dlouhý míč za obranu soupeře na nabíhajícího útočníka

c) **kritická místa:** Přesnost narážky na třetího hráče, přesnost dlouhé přihrávky, překřížení útočníků, načasování náběhu za obranu, doplnění ostatními hráči.

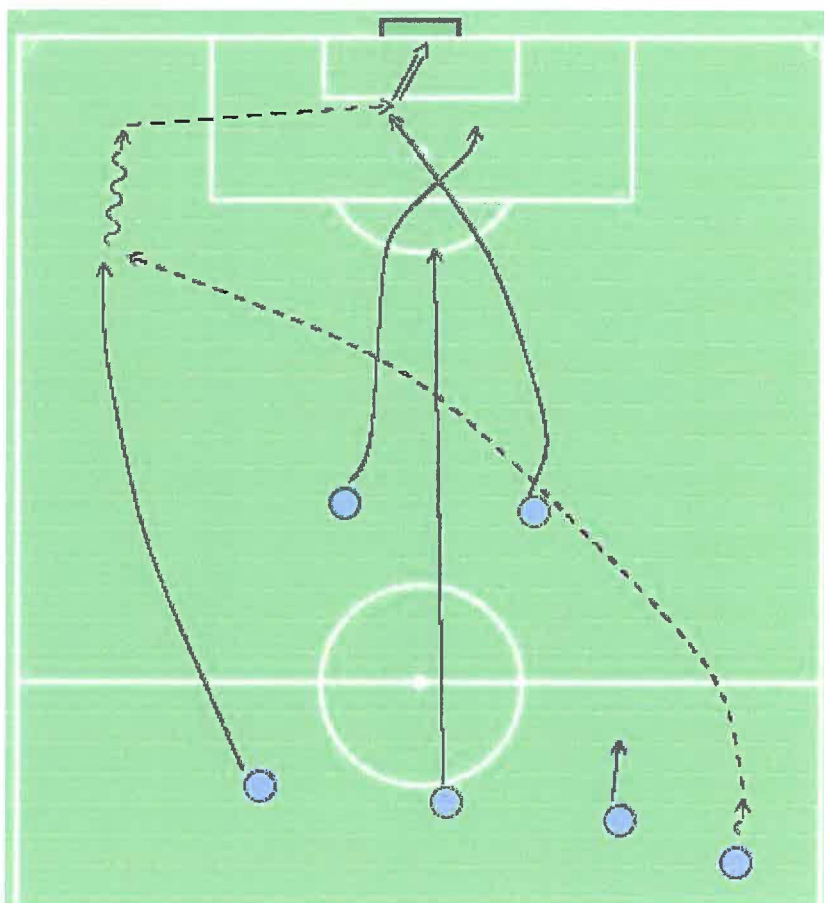

3. Typ

a) **postavení hráčů:** Při získání míče ve středu hřiště, končí obranné postavení, rychlý přechod z obranné fáze na útočnou. Finální fáze RPU se zúčastní dva útočníci, jeden hráč středové řady (levý záložník). Ještě jeden hráč středové řady jde do tandemu (náběh z druhé vlny).

b) **možnosti řešení:** 3. Po získání míče, dlouhá diagonální přihrávka na za obranu soupeře na nabíhajícího hráče středové řady.

c) **kritická místa:** Přesnost dlouhé diagonální přihrávky, náběh hráče středové řady (levý záložník), překřížení útočníků při náběhu do zakončení, doplnění ostatními hráči.

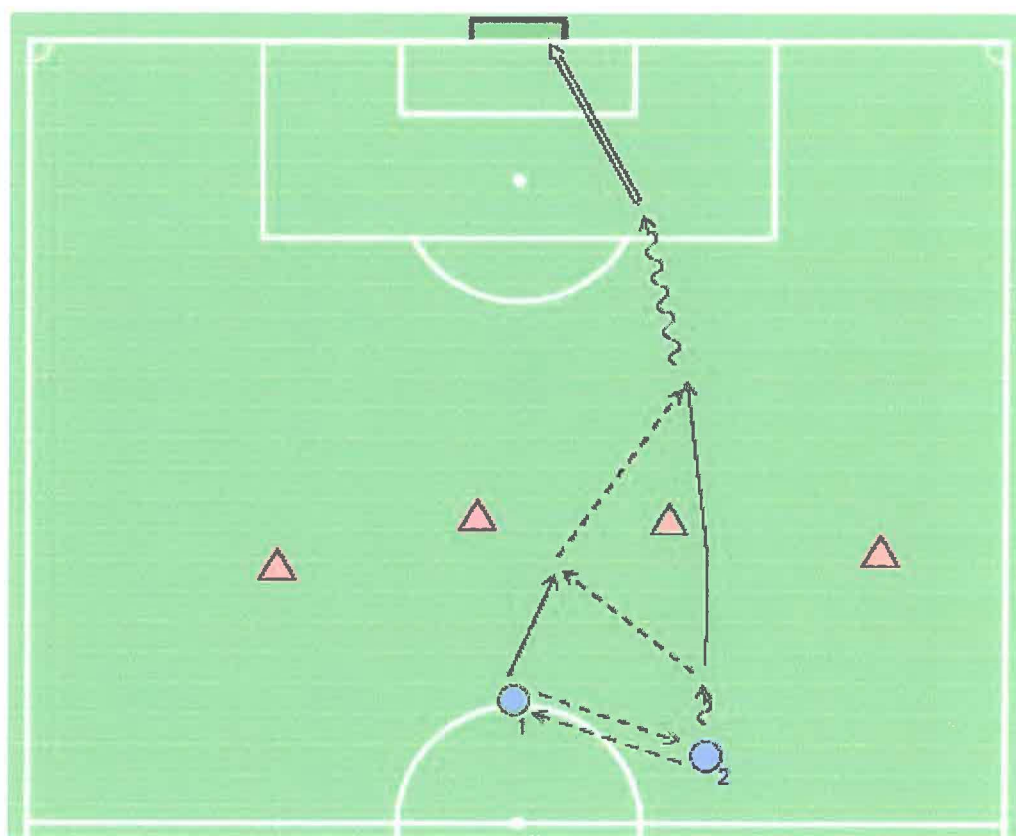
Modelová situace:

1. Po získání míče ve středu hřiště, okamžitý pohyb vpřed a kombinace „přihraj a běž,,

a) postavení hráčů: Po zisku míče hráči (1,2) v pozici za středovou řadou, obranná čtveřice soupeře v řadě

b) možnosti řešení: Hráči (1,2) si přihrávají, po té (2) vyrazí s míčem vpřed (simulace získání míče, v tu chvíli startuje i hráč (1) a následuje kombinace „přihraj a běž,, kolem jednoho s obránců soupeře.

c) kritická místa: Rychlé vyražení sprintem vpřed, dobré načasování kombinace, přesnost přihrávek, co nejrychlejší náběh za obranu soupeře.

Add 5. Nejčastější příčinou nepřesného zakončení je rychlost provedení a tlak soupeřových obránců.

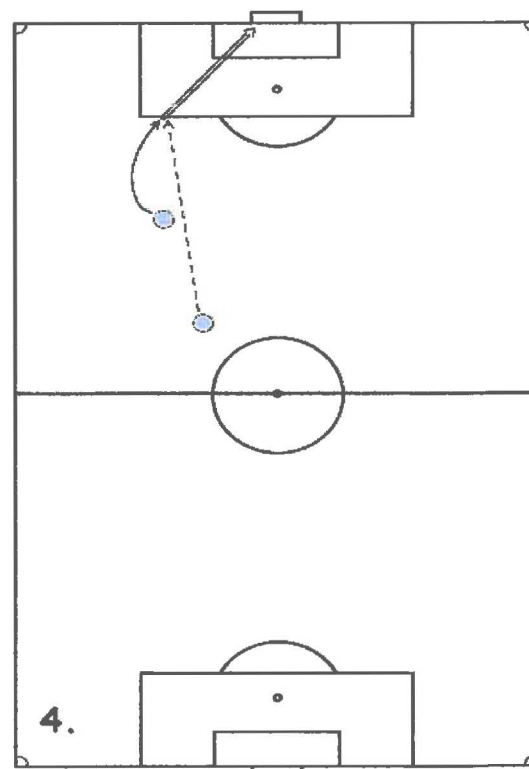
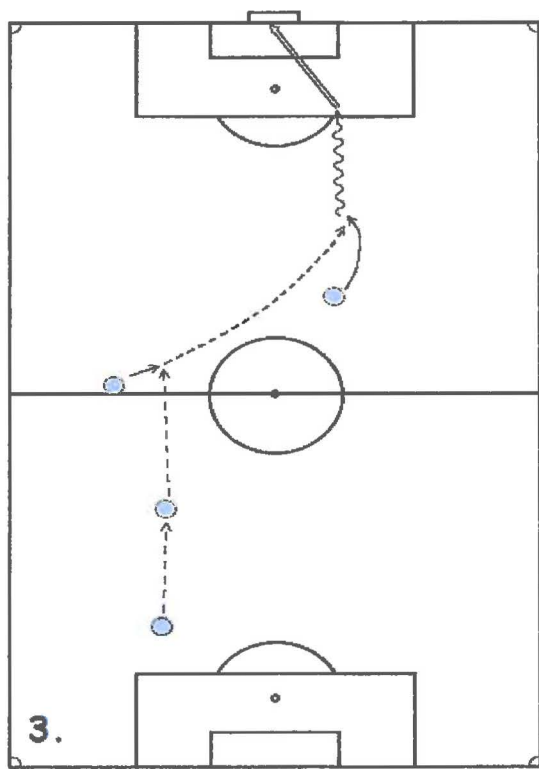
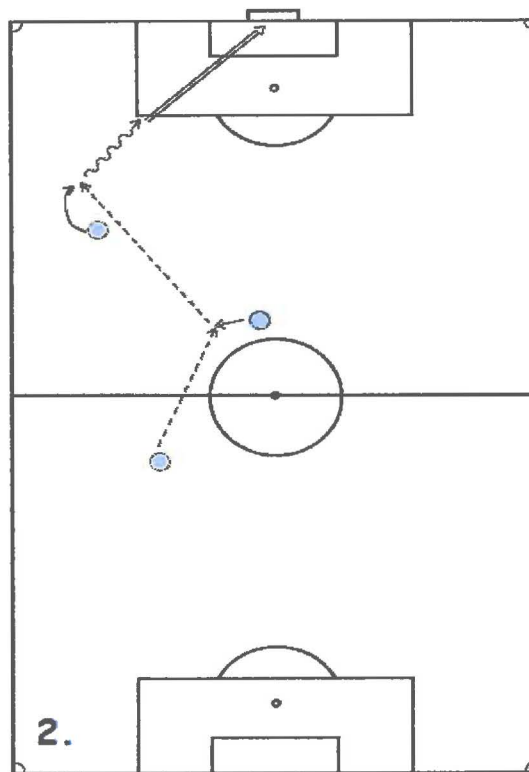
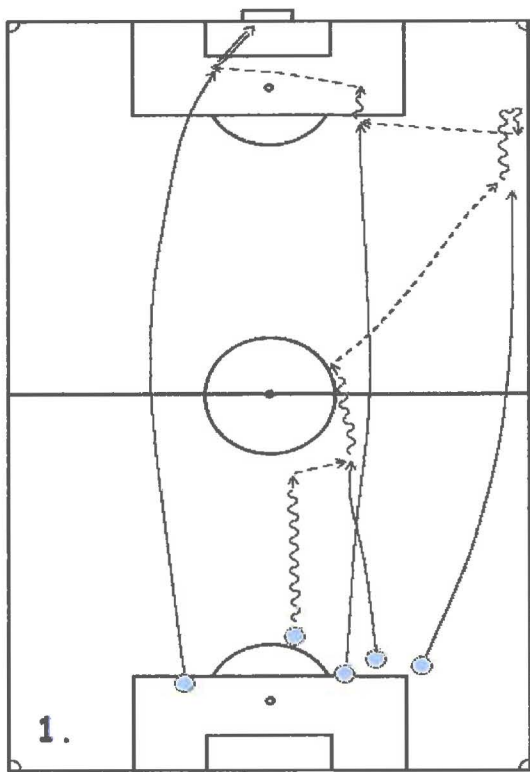
Jak jsem již uvedl rychlost provedení při jednotlivých herních činnostech je u rychlých protiútoků velice důležitá. O střelbě to samozřejmě platí také. Důležité je provádět již zažitá cvičení maximálně možnou rychlostí a také s obránci, kteří budou bránit téměř na 100 %. Zkrátka je nutné vytvořit takové tréninkové podmínky, které se budou nejvíce podobat podmínkám zápasovým.

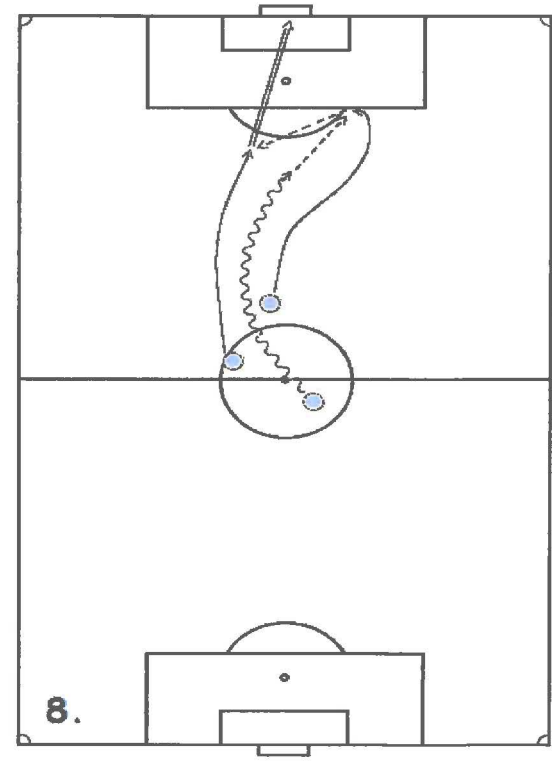
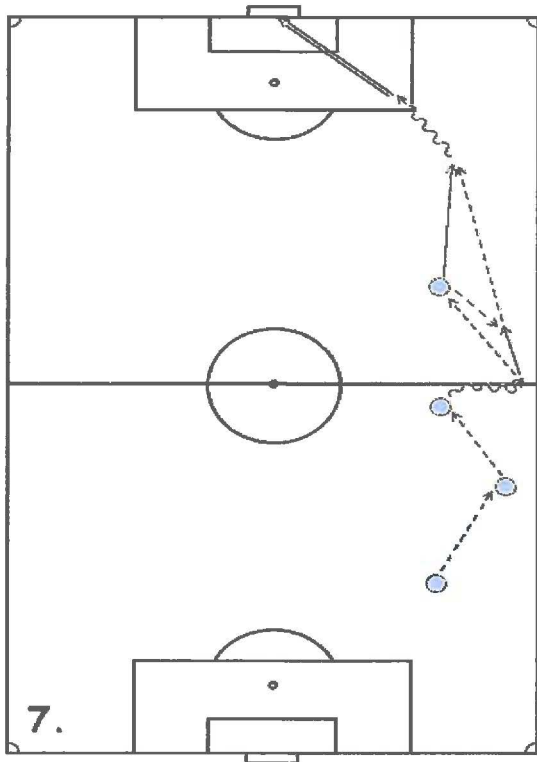
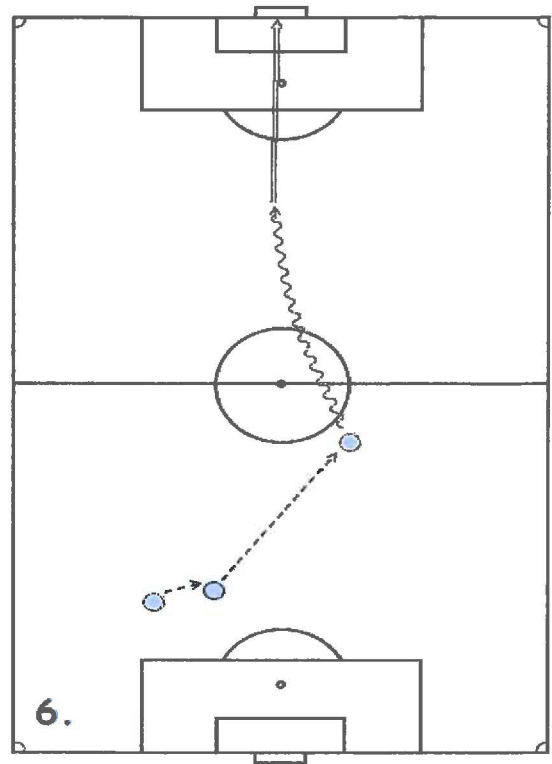
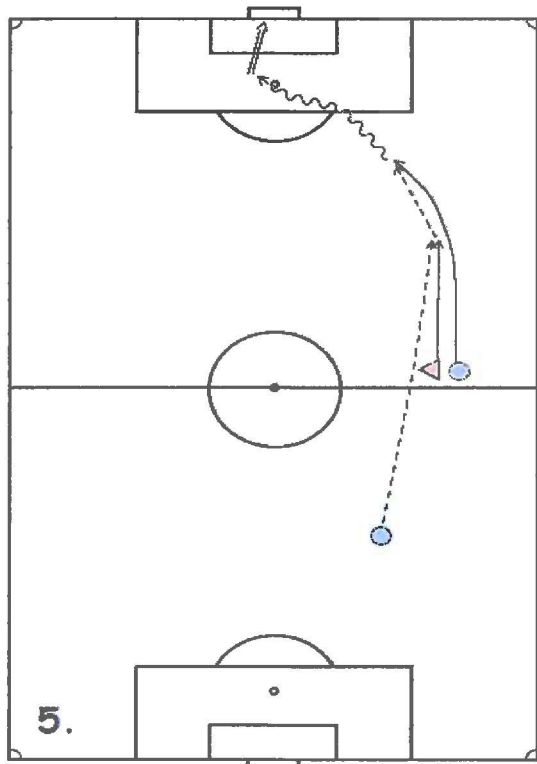
6. Seznam použité literatury a zdrojů:

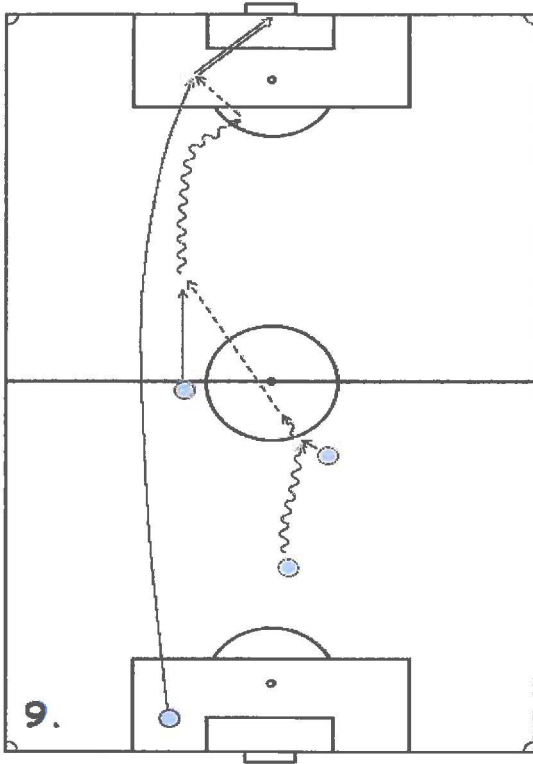
- 1) BOKŠA, M., MENDLÍK, J. *Střelba v kopané*. Praha: Olympia, 1989.
- 2) BUZEK, M., PROCHÁZKA, L. *Moderní obrana*. Praha: G.D.K. Sport M., 2003.
ISBN: 80-86783-00-6.
- 3) DOBRÝ, L. *Didaktika sportovních her*. Praha: SPN, 1988.
- 4) DOBRÝ, L., SEMIGINOVSKÝ, B. *Sportovní hry (výkon a trénink)*. Praha: SPN, 1988.
- 5) DOBRÝ, L. *Kvalitativní analýza pohybových dovedností*. TVSM, 1999.
- 6) FLECK, O. *Analyse weltmeisterschaft 2006*, Frankfurt: DFB, 2006
- 7) HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*, Karolinum Praha, 1997.
- 8) CHOUTKA, M., DOVALIL, J. *Sportovní trénink*. Praha: Olympia, 1987.
- 9) CHOUTKA, M., DOVALIL, J. *Sportovní trénink*. Praha: Olympia/Karolinum, 1991.
ISBN: 80-7033-099-6.
- 10) LUCCHESI, M. *Attacking soccer: a tactical analysis*. Spring city: Reedswain Publishing, 2001.
- 11) NAVARA, M., BUZEK, M., ONDŘEJ, O. *Kopaná (teorie a didaktika)*. Praha: SPN, 1986.
- 12) OSIECK, H., 2006 FIFA World cup Německo. *Fotbal a trénink*. 2006. č. 4, str. 9-11.
- 13) PSOTTA, R., *Analýza interminentní pohybové aktivity*. Praha: Karolinum, 2003.
ISBN 80-246-0692-5.
- 14) SVOBODA, B. *Pedagogika sportu*. Praha: Karolinum, 2000.
- 15) TÁBORSKÝ, F., ŠAFAŘÍKOVÁ, J. *Malá škola házené*. Praha: Olympia, 1986.
- 16) VOTÍK, J. *Trenér fotbalu „B“, licence*. Praha: Olympia, 2001.
ISBN 80-7033-598-3
- 17) Internetové stránky: www.fotbal.cz, www.fifa.com, www.fussballtrainer.de,
www.trenink.com

Grafická značení používaná v obrázcích

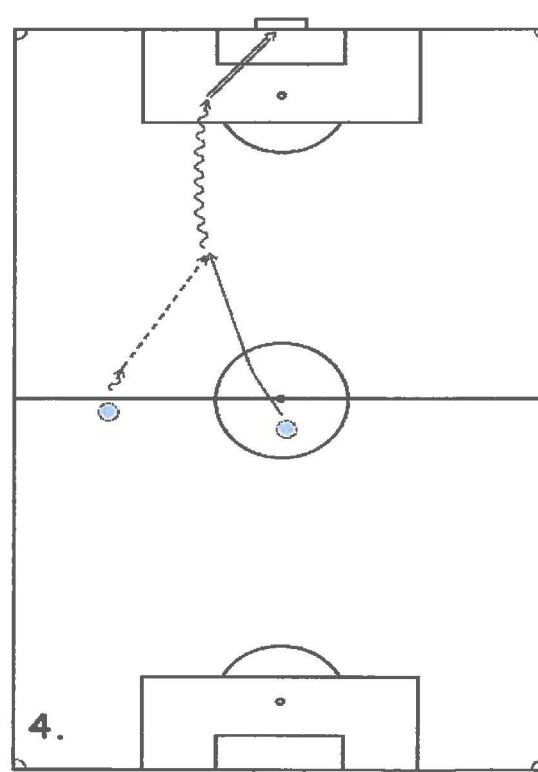
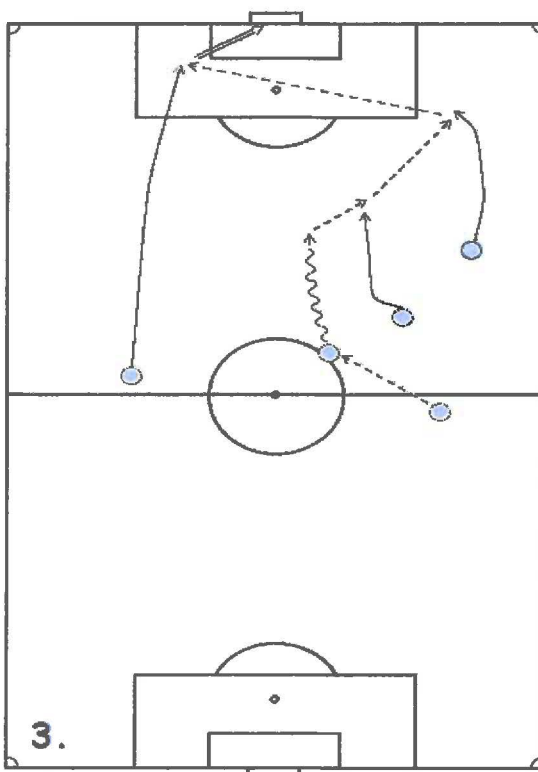
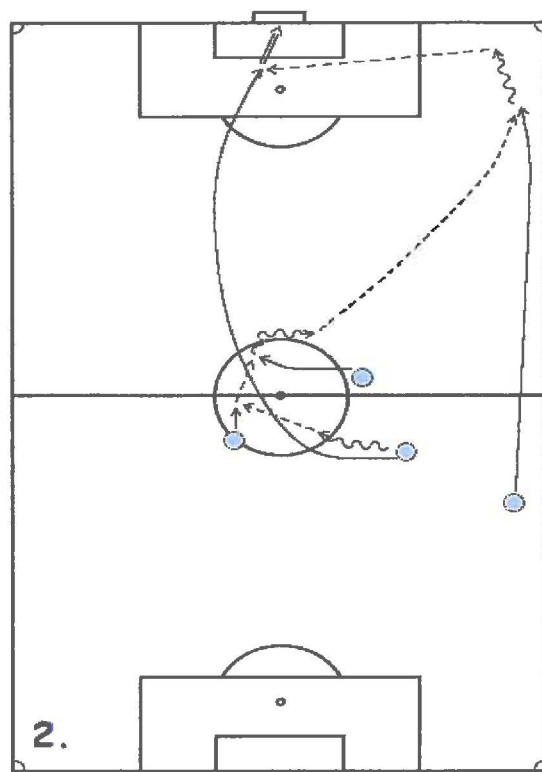
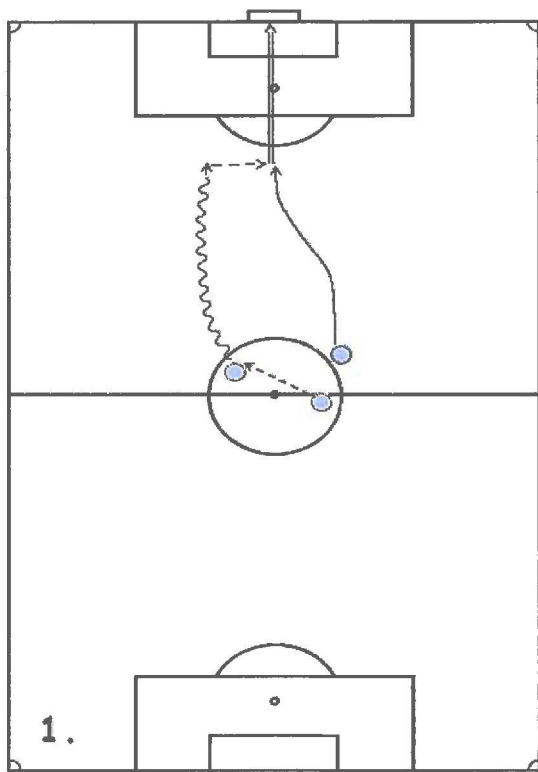
	Střelba
	Přihrávka
	Pohyb hráče bez míče
	Pohyb hráče s míčem
	Útočící hráč
	Bránící hráč
	Brankář
	Kužel
	Míč

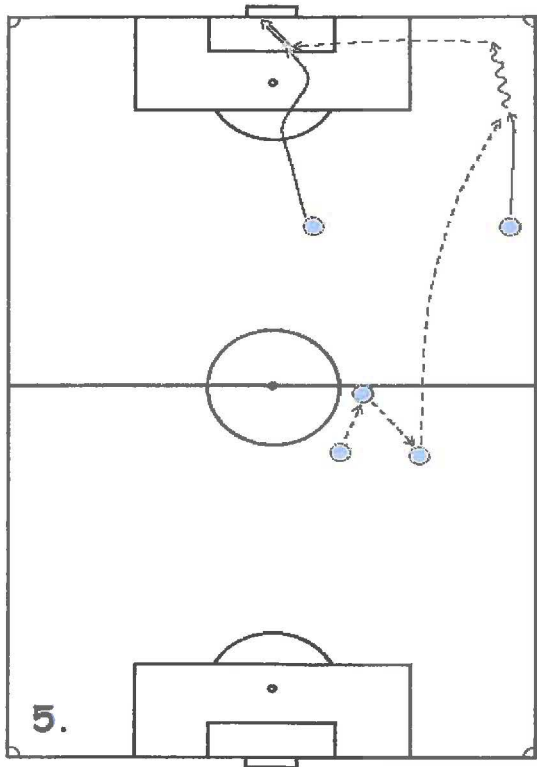
Grafické nákresy všech úspěšných rychlých protiútoků**1. Itálie**

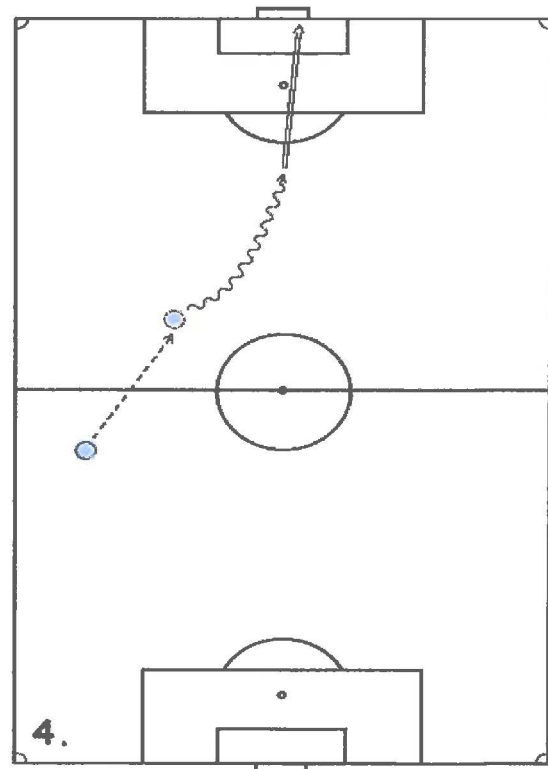
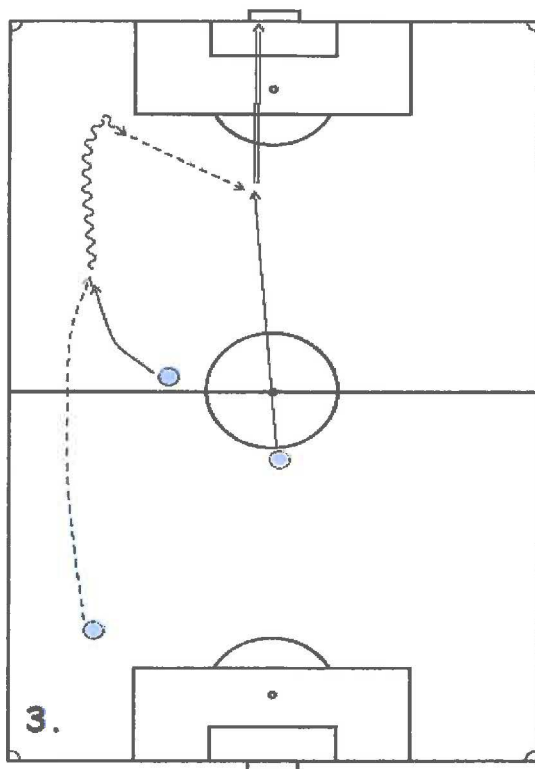
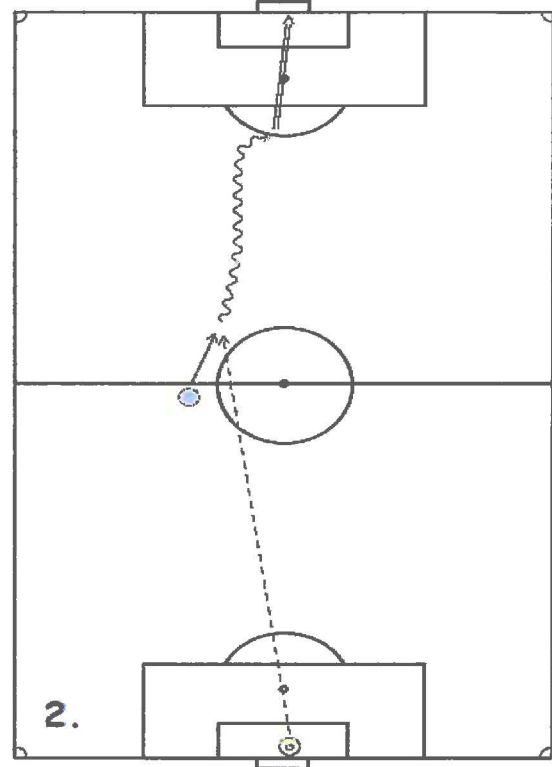
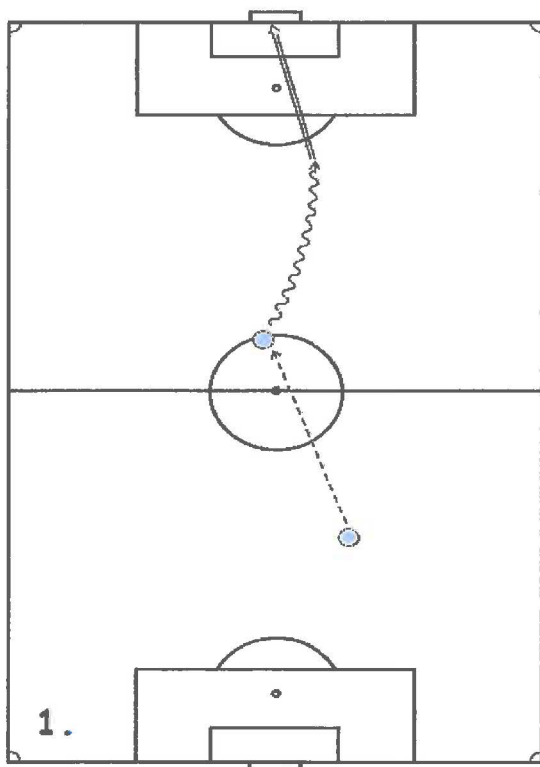

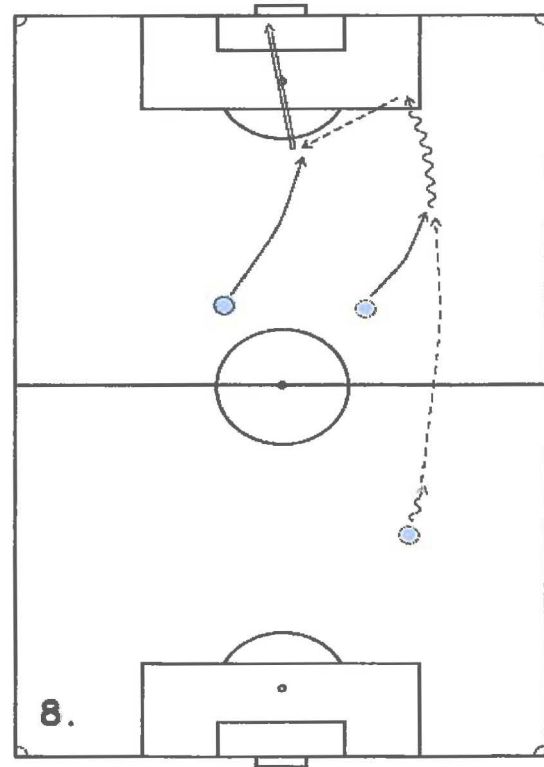
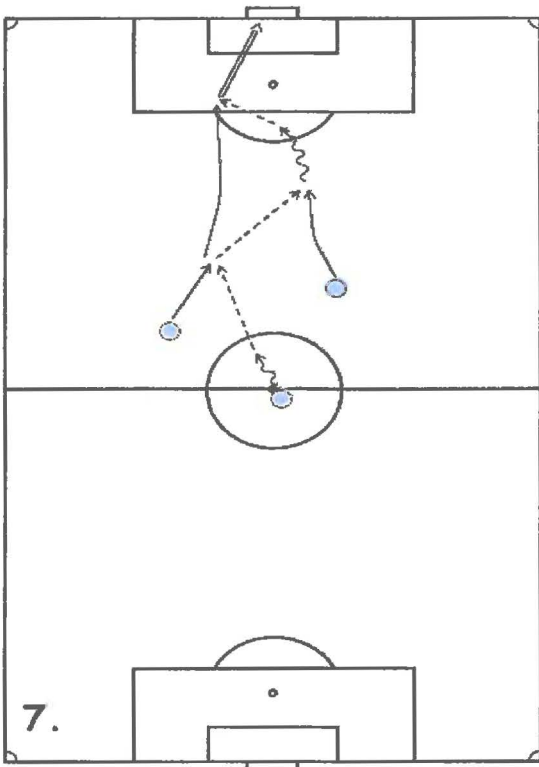
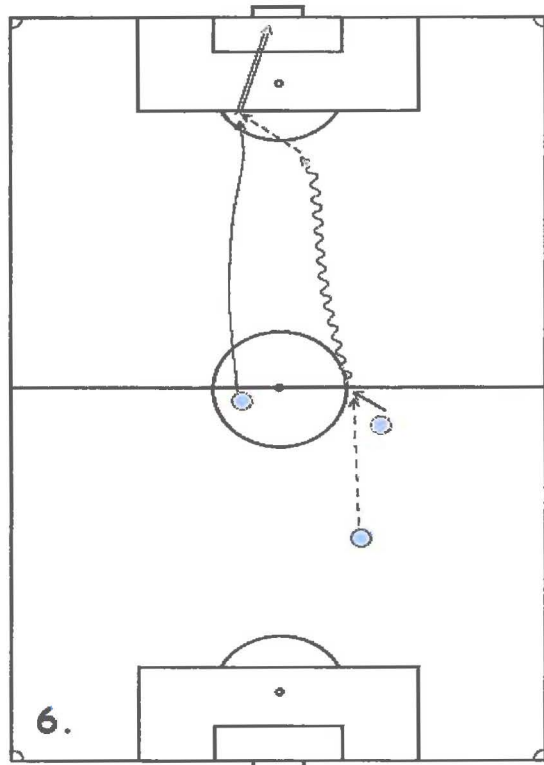
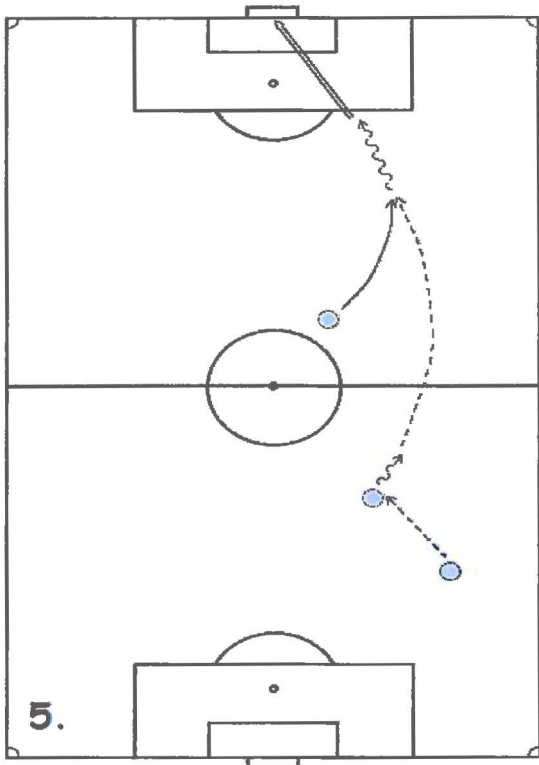
2. Česká republika

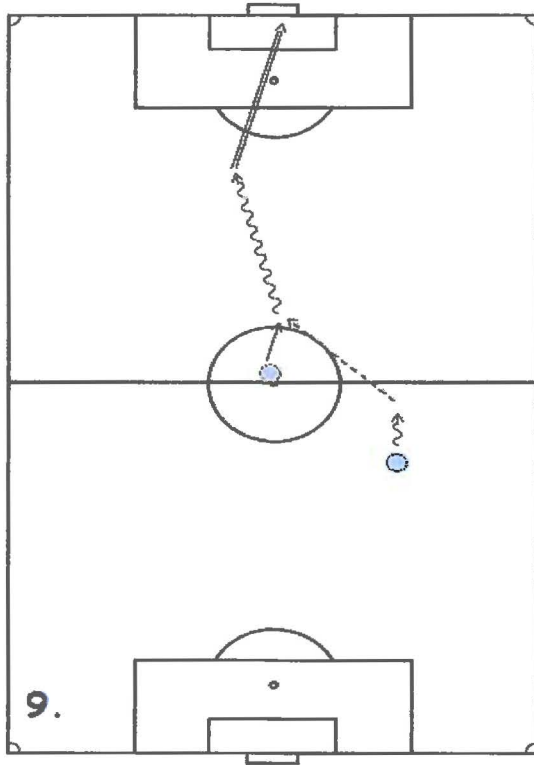

3. Ghana

4. Francie

